

LES FUNDACIONS UNIVERSITÀRIES. ANÀLISI D'ALGUNES EXPERIÈNCIES

Cristina Boix Serra

Joan Parés Puig

Lletrats de la Universitat de Barcelona

Sumari

1. Introducció. L'anomenada «fugida» del dret administratiu.
2. Fundacions universitàries. Anàlisi de dos casos de la Universitat de Barcelona.
 - 2.1. Notes generals.
 - 2.2. La Fundació Bosch i Gimpera (FGB).
- 2.3. La Fundació Josep Finestres (FJF).
3. Conclusions.
4. Annex I. Estatuts de la Fundació Bosch i Gimpera.
5. Annex II. Estatuts de la Fundació Josep Finestres.

I. Introducció. L'anomenada «fugida» del dret administratiu

Una de les qüestions que més preocupa els gestors de les universitats públiques és, sens dubte, l'assoliment d'una forma àgil de gestió dels serveis, tant pel que fa als més consubstancials amb la vida universitària, la docència i la investigació, com a d'altres que, amb caràcter instrumental, complementen i, la majoria de les vegades, subvenen a les necessitats d'aquells.

Certament, la docència i la investigació són la finalitat última, la raó de ser de les universitats i, probablement per aquesta raó, l'ordenament jurídic s'ha preocupat per regular les formes de prestació d'aquests serveis, potser fins i tot de vegades massa, la qual cosa entenem que és una de les causes que provoquen disfuncions, algunes tan conegudes per la societat com la massificació de les aules. Potser aquí es troba la raó per la qual els gestors universitaris hagin posat la mirada en formes alternatives a la gestió burocratitzada de serveis, especialment pel que fa als complementaris. Això, òbviament, ha tingut lloc a redós de l'experiència de les administracions territorials.

No es pot entendre correctament el fenomen que ha tingut lloc en l'àmbit universitari si abans no s'analitza, encara que sigui amb la brevetat que requereix un treball d'aquesta mena, l'experiència d'altres administracions públiques i, especialment, el seu tractament per la doctrina.

El punt de partida el trobem en la concepció clàssica del dret administratiu com a dret comú de les administracions públiques espanyoles, fins a l'extrem d'afirmar que «*lo contencioso se presenta con una notable vis atractiva; diríase incluso, que en términos casi absorbentes*»,¹ de la qual no constitueixen una excepció les universi-

1. Sebastián Martín-Retortillo, «Reflexiones sobre la huida del derecho administrativo», *Revista de Administración Pública* (RAP), núm. 140, maig-agost 1996, pàg. 27.

tats públiques.² Aquesta situació jurídica de les administracions públiques espanyoles es prorroga fins a mitjan dels anys vuitanta, moment en què es produeix, de forma notable, una ruptura en la quasi omnímoda aplicació del dret administratiu, amb la introducció correlativa de tècniques jurídiques privades.

Amb anterioritat sorgeixen temptatives de defugir el sotmetiment de l'actuació de l'Administració pública al dret administratiu, especialment respecte a allò que s'ha anat denominant com a «gestió industrial de l'Administració», que es va concretar, de manera primerenca, en l'àmbit local amb l'Estatut municipal de 1924, i posteriorment amb la creació de l'Institut Nacional d'Indústria.

Va ser la Llei general pressupostària de 4 de gener de 1977 la que va servir de fonament perquè les administracions públiques, en especial la de l'Estat, de forma tímida al principi, però de manera més contundent des de mitjan dels anys vuitanta, van optar per fórmules de gestió jurídiques privades, fins i tot per a serveis públics amb clares funcions administratives. L'article 6 de l'esmentada Llei va ser el punt de partida per a la creació i proliferació de les societats estatals de tipologia molt diferent, l'actuació de les quals es regeix pràcticament en la seva totalitat per les normes de dret privat, llevat d'allò que disposi la pròpia Llei.³

La creació d'entitats a l'empara d'aquest precepte, a les quals atorga un ampli ventall de competències que queden llevades de l'aparell burocràtic de les administracions públiques, esdevindrà la via per a l'aplicació de l'ordenament jurídic privat a un creixent nombre de competències tradicionalment en mans d'aquelles. Això respon, en definitiva, a una posició política definida sobre aquesta qüestió a la qual no és aliena la creixent assumpció, per les administracions públiques, d'activitats mercantils i industrials a més de les administratives.

Si han estat diferents les tècniques emprades per organitzar l'esmentat traspàs de funcions,⁴ cal destacar, especialment, dues vies legals per assolir-ho:

- a) Les lleis que amb caràcter general regulen els diferents sectors de l'activitat administrativa.
- b) Les lleis de pressupostos generals de l'Estat, i més recentment les anomenades lleis «d'acompanyament» de les anteriors.

La justificació reincident per a l'adopció d'aquesta «fugida del dret administratiu» ha estat l'operativitat del principi confirmat constitucionalment de l'eficàcia

2. En relació amb la polèmica de la naturalesa i règim jurídic de les universitats, vegeu: J. A. Tardío Pato, «El derecho de las universidades públicas españolas», Editorial PPU, Barcelona, vol. II, pàg. 643 i ss.

3. J. M. Sala Arquer assenyala, a «Huida al derecho privado y huida del derecho», REDA, núm. 75, juliol-setembre de 1992, que encara que la Llei general pressupostària hagi volgut diferenciar entre organismes autònoms (art. 4) i entitats de dret públic, que per llei han d'ajustar les seves activitats a l'ordenament jurídic privat (art. 6), la realitat demostra que són un mateix gènere, tot i que estructurades formalment en diferents espècies. D'altra banda, l'esmentada Llei pretén englobar en un mateix gènere allò que són realitats diferents: societats mercantils estatals i les esmentades entitats de dret públic.

4. La doctrina s'ha ocupat molt d'aquest tema. Per tots, vegeu: S. del Saz Cordero, «La huida del derecho administrativo; últimas manifestaciones. Aplausos y críticas», RAP, núm. 133, 1994, pàg. 57 i ss.

administrativa.⁵ Per això aquest fenomen de la «fugida del dret administratiu» en ocasions ha comportat el naixement d'una autèntica administració paral·lela, que en força ocasions duplica competències amb la mateixa Administració pública, la qual cosa ha provocat tensions innecessàries, producte d'una manca de claredat en el repartiment d'aquelles. Entenem, pel que fa a això, que bona part de l'oposició o, en el millor dels casos, indiferència, amb què els servidors públics han acollit aquesta experiència, s'hauria pogut evitar amb un correcte repartiment de «papers».

Un sector important de la doctrina⁶ considera que aquesta privatització en l'actuació administrativa no obeeix a cap altra raó que a una mal entesa reforma de l'Administració pública, sense que s'hagi intervingut en les causes reals de la reforma necessària, reconeguda per tots. Però cal discrepar d'aquesta afirmació, des del punt i moment en què la reforma de l'Administració pública és, al nostre entendre, tan sols un discurs teòric, ja que els progressos pràctics s'han assolit mitjançant reformes puntuals, per sectors, i fins i tot per parcel·les concretes d'aquests, al llarg de més d'una dècada en un procés continu que, per la seva pròpia naturalesa, no pot tenir un final, perquè les necessitats de la societat són canviants, i exigeix una major qualitat en els serveis públics. Noves necessitats que obliguen els gestors públics a crear estructures noves o a modificar les ja existents, per atendre una demanda social qualitativament creixent. Els canvis no es produeixen en abstracte, ni seguint uns esquemes teòrics determinats des dels despatxos ministerials, sinó que és la pressió social la que els provoca. Això, òbviament, no pot suposar un oblit absolut de la planificació, però condicionada pels impulsos polítics com a resposta a l'esmentada pressió social.

Tanmateix l'ús de tècniques jurídiques privades és un fenomen que també té els seus defensors, entre els quals cal destacar el professor Borrajo Iniesta,⁷ el qual fa una exposició molt rigorosa del fenomen i manté uns arguments els plantejaments dels quals cal acceptar, encara que les seves conclusions no són compartides per la major part de la doctrina.

Efectivament, entenem que és precisament l'opinió generalitzada que l'ordenament jurídic administratiu no ofereix un marc suficient per obrar amb l'eficàcia que s'exigeix a les administracions públiques, circumstància a la qual cal afegir el fet que amb freqüència les temptatives de transformació d'aquella han topat frontalment amb un excessiu formalisme dels principis garants i de control social de les administracions públiques, la qual cosa ha portat a l'esmentada «fugida» cap a fórmules jurídiques privades que, d'altra banda, no sempre han mostrat la seva eficàcia. Entenem que el que fa eficients les empreses i societats de capital privat és, justament, que les pèrdues i guanys recauen pesseta per pesseta en l'empresari; en canvi, en les empreses públiques s'acaben repetint els mateixos vicis de l'aparell burocràtic de les administracions públiques, en disposar dels inacabables fons del finançament públic. Aquesta és una realitat que hem palesat en analitzar les dues fundacions universitàries, ja que, com es podrà veure, la seva eficàcia sembla di-

5. Article 103.1 de la Constitució espanyola.

6. Entre d'altres, S. Martín-Retortillo. Obra esmentada: «Reflexiones sobre la huida...», pàg. 37.

7. I. Borrajo Iniesta, «El intento de huir del derecho administrativo», REDA, núm. 78, 1993, pàg. 233 a 249.

rectament proporcional a la seva pròpia capacitat —o possibilitat— d'autofinançament.

Però, a més, en aquelles ocasions en les quals s'ha trobat fórmules jurídiques administratives alternatives, que també n'hi ha hagut, la seva aplicació pràctica, moltes vegades, ha esdevingut una autèntica odissea, a causa de la tradicional resistència del servidor públic a qualsevol canvi. També hem pogut apreciar la incidència d'aquest fet en l'anàlisi de la Fundació Josep Finestres.

Resulta clar que hi ha d'haver un important ventall de garanties dels ciutadans davant l'Administració pública, però no fins a l'extrem que impedeixi una modificació en profunditat del sistema jurídic administratiu que flexibilitzi els procediments, i per tant, faci operatiu el principi d'eficàcia.

Part de la doctrina⁸ considera inconstitucional el fenomen de la fugida del dret administratiu, atès que assenyalen que quan l'article 103.1 de la Constitució espanyola es refereix al fet que l'Administració ha d'actuar amb plena submissió a la llei i al dret, s'entén que es refereix al dret administratiu. Dit d'una altra manera, existeix «una autèntica reserva constitucional al dret administratiu». No obstant això, cal oposar, en primer lloc, que l'esmentat article disposa literalment la submissió de l'Administració a la llei i al dret, sense qualificatiu. Ningú no posa en dubte, per posar un exemple, que determinats tipus de contractes de les administracions públiques es trobin sotmesos al dret privat, malgrat que part del procediment per a la seva formalització resti sotmès al dret administratiu, en virtut de la doctrina dels actes separables. Tampoc no es posa en dubte que també és al dret privat al qual cal sotmetre l'activitat comercial i industrial que porta a terme l'Administració, en especial quan actua en situació d'igualtat en el mercat. Per tant, la doctrina manté pacíficament que una part important de l'activitat portada a terme per les administracions públiques de «manera natural» resta sotmesa al dret privat.

En segon lloc, i seguint en aquest punt S. Martín-Retortillo,⁹ que malgrat estar en contra del fenomen exposat reconeix que *«las garantías institucionales que cabe derivar de la Constitución, y que resultarían inmunes al legislador ordinario, no son tanto el sometimiento a un orden jurídico o jurisdiccional concreto, sino al Derecho y al control de la Administración por parte de los Tribunales. Unos supuestos que, en principio, no tienen por qué deducirse con carácter necesario de la marginación del derecho administrativo en el actuar de las Administraciones Públicas»*.

Diverses han estat també les temptatives de la doctrina de trobar alternatives conduents, d'una banda, a evitar l'esmentada fugida del dret administratiu i, de l'altra, a retrobar la submissió de l'Administració pública al dret administratiu, fenòmens que s'han produït com a conseqüència de la participació creixent de les administracions públiques en activitats de mercat, de manera que alguns autors formulen criteris per reordenar l'activitat de les administracions que han d'actuar sota fórmules jurídiques privades¹⁰ des del moment en què actuen en el mercat amb igualtat de condicions.

8. Entre d'altres, S. del Saz Cordero i R. Parada Vázquez; la primera, a «La huida ...», ja esmentada *ut supra*. El segon, a «Derecho administrativo», vol. 1, Marcial Pons, Madrid, 3a edició, 1991, pàg. 28 i ss.

9. S. Martín-Retortillo. Obra esmentada: «Reflexiones ...», pàg. 41.

10. Això suposaria definir materialment l'activitat de l'Administració pública (criteri teleològic material), per diferenciar allò que és activitat administrativa i que, per tant, hauria d'ajustar-se al dret

En aquesta línia s'instal·laria, entenem, el relativisme de les fórmules jurídiques emprades, des del moment que el tipus de gestió s'ha de poder ajustar al tipus d'activitat realitzada. Això es concretaria, en el cas de les universitats, de la manera següent: malgrat que l'activitat sigui desenvolupada per una fundació privada universitària, allò que caldria modificar no és la forma fundacional sinó els controls que sobre aquesta activitat hauria de portar a terme la universitat, a fi que per part de la Fundació també es respectin les garanties constitucionals que recauen sobre l'Administració pública. Un bon exemple d'aquesta afirmació (que serà objecte d'anàlisi posteriorment), el trobem en la contractació de professors universitaris a l'empara de l'article 11 de la Llei orgànica de reforma universitària (LORU), gestió que és realitzada per una fundació privada universitària.

Finalment, cal afirmar que, per a la major part de la doctrina, únicament és admissible la submissió al dret privat en aquells supòsits de gestió fonamentalment econòmica, en la seva vessant empresarial, i amb una situació d'igualtat en el mercat, excloent d'aquest règim les situacions de monopoli de fet, així com aquelles en què, senzillament, no existeix mercat perquè són tasques específicament administratives.

Malgrat això, i seguint en aquest punt Laguna de Paz,¹¹ cal matisar l'afirmació anterior. L'actuació de l'Administració pública, en aquells casos en què no concorren les notes descrites anteriorment, no exclou la utilització de les entitats públiques sotmeses a un règim d'actuació jurídic privat, sempre que «no hi hagi una remissió sense condicions a l'esmentat règim, en especial els ha de ser d'aplicació la normativa contractual pública, com a mínim en els actes separables», i en general no es pot veure pertorbada la posició dels particulars respecte de l'Administració pública. Per tant, amb les cauteles que siguin necessàries, afirma la possibilitat d'estendre l'àmbit material més enllà del que la doctrina més restrictiva ha permès.

En aquesta línia, proposa Laguna de Paz la utilització de la tècnica de l'autorització prèvia de l'Administració, de la qual depengui l'empresa pública, per a la realització de les actuacions més importants, en aquest cas els interessats legítims podrien accedir al ventall de garanties i mitjans de reacció propis del dret administratiu. Cal assenyalar, però, que aquesta tècnica no pot ser utilitzada de forma general, atès que en determinats casos l'esmentada autorització no serà possible.

2. Fundacions universitàries. Anàlisi de dos casos de la Universitat de Barcelona

2.1. Notes generals

La universitat, una de les realitats institucionals més singulars de l'actual panorama administratiu, constitueix segons diu algun autor i determinada jurisprudèn-

administratiu, d'aquella altra activitat purament privada de l'Administració pública, la qual pot quedar sotmesa a normes jurídiques de caràcter privat.

11. J. C. Laguna de Paz, «La renúncia de la Administración pública al derecho administrativo», RAP, núm. 136, gener-abril 1995, pàg. 224 i ss.

cia¹² una autèntica administració independent —encara que aquesta afirmació no és compartida per un ampli sector de la doctrina—, dotada d'una autonomia que, consagrada per la Llei orgànica de reforma universitària (LORU), la faculta per crear estructures pròpies en el desenvolupament de determinades activitats que li han estat encomanades. Així, l'article 1.2, apartats *a* i *c* de la LORU, assigna diverses funcions a les universitats, com ara la creació, el desenvolupament, la transmissió i la crítica de la ciència, de la tècnica i de la cultura, i les configura com el suport científic i tècnic al desenvolupament cultural, social i econòmic de la societat. Doncs bé, en aquest context, l'article 3.2 de la LORU és l'instrument legal per a la constitució d'«estructures específiques» de suport a la docència i a la investigació i, entre elles, apareix amb força creixent la creació de fundacions universitàries.

Les fundacions d'origen públic com les universitàries, a les quals s'encomana la gestió de serveis no expressament assignats a òrgans de la pròpia universitat per la LORU o pels seus estatuts, són una realitat indefugible en el panorama universitari espanyol i van servir inicialment per efectuar una autèntica fugida de la burocratització a què estaven sotmeses les universitats.¹³ Cal destacar que les fórmules fundacionals, que per la seva pròpia naturalesa no tenen cabuda en d'altres àmbits de la gestió econòmica de les administracions públiques, són molt útils al servei de les estructures «complementàries» o de «suport» de la investigació i la docència, especialment en les vessants més competitives de l'activitat que es genera en el seu desenvolupament, com veurem en analitzar les fundacions Bosch i Gimpera i Josep Finestres, creades per la Universitat de Barcelona.

D'altra banda, les fundacions, com a entitats sense afany de lucre, corresponen correctament amb la imatge que de la universitat s'ha format la societat; imatge que, al seu torn, ha estat transmesa a la pròpia comunitat universitària. Així mateix, integren una innegable legitimitat jurídica, com ho va reconèixer la STC 55/1989, de 23 de febrer, la qual admet que el dret fonamental d'autonomia universitària habilita les universitats per actuar en el seu àmbit específic, mentre la llei no ho prohibeixi, amb les úniques limitacions derivades de l'exigència d'un sistema universitari nacional, el qual requereix elements de coordinació, i del concepte d'ensenyament universitari com a servei públic. La creació d'«estructures específiques» forma part de l'esmentada autonomia universitària i la seva llibertat només queda limitada per les estructures bàsiques establertes per la LRU.

2.2. La Fundació Bosch i Gimpera (FBG)

El dia 4 d'octubre de 1983 va ser constituïda la Fundació Bosch i Gimpera, mitjançant donació dinerària realitzada per una entitat financera, dotada de personalitat jurídica privada (aquesta dada és essencial, pel que després es dirà), amb l'encàrrec d'utilitzar aquesta aportació per a la promoció de la investigació i l'estu-

12. La STS de 10 de març de 1988 reconeix les universitats com a administracions independents en raó de la seva autonomia, encara que aquesta sigui limitada a aquelles facultats necessàries per al desplegament de la vida pròpia de l'organització o ordenament particular.

13. La Fundació Universitat-Empresa va ser l'any 1973 la pionera primerenca d'aquest fenomen creixent. Per a una anàlisi més detallada, vegeu A. Arias Rodríguez, «El Régimen económico y financiero de las universidades», Estudios Complutenses, 1977.

di, mitjançant una fundació benèfica docent. Els seus estatuts, el patronat i la resta d'aspectes previstos per la Llei serien determinats per la mateixa Universitat de Barcelona.

Així, va ser possible la constitució de l'esmentada fundació privada, que restava en l'òrbita de la Universitat de Barcelona i salvava el problema jurídic que suposava l'article 1 de la Llei del Parlament de Catalunya 1/1982, de 3 de març, de fundacions privades, el qual prohibia fundar a persones jurídiques públiques. Avui aquesta circumstància ha estat modificada amb la promulgació de la Llei 30/1994, de 24 de novembre, de fundacions i mecenatge, que empara la possibilitat que les persones jurídiques públiques puguin constituir fundacions.

La Fundació va ser creada amb l'objecte de promoure i fomentar la investigació científica, en tots els àmbits relacionats amb l'activitat de la Universitat de Barcelona, així com els estudis referits a la mateixa Universitat o d'interès específic per a aquesta. Per a la realització d'aquests objectius la Fundació pot:

1. Obtenir fons i utilitzar-los en la promoció i el finançament dels seus objectius.
2. Proposar programes d'estudi i investigació.
3. Subvencionar projectes d'estudi i investigació que puguin ser realitzats per persones o centres de la Universitat de Barcelona.
4. Concertar convenis de col·laboració entre la Universitat o els centres que la formin i organismes externs.
5. Col·laborar en l'establiment i la gestió de centres d'investigació o suport a la investigació.
6. Difondre i contribuir a la difusió dels estudis i investigacions realitzats.

Com es pot veure, es tracta d'una entitat amb vocació universitària, que serveix de «suport» a la Universitat de Barcelona, i, al mateix temps, amb voluntat de servei a la seva comunitat. Amb la modificació estatutària de 31 de març de 1987, que va suposar l'ampliació del patronat per donar-hi entrada, fonamentalment, a la representació del Consell Social, es va confirmar aquest «obrir portes» a la societat.

a) Activitats

La FBG constitueix un model de gestió indirecta o descentralitzada d'un ampli ventall d'activitats que, des d'una participació activa de la fundació en tot un seguit de xarxes nacionals i internacionals —que agrupen representants d'universitats i del món de la indústria— fins a la celebració de jornades, congressos i seminaris, es concreten en tres grans línies d'actuació establertes d'acord amb les dues grans vocacions universitàries, la docència i la investigació.

Per una banda, ha desenvolupat i consolidat un servei de formació que s'organitza a través del centre de formació continuada les Heures,¹⁴ situada en el Palau de les Heures, on es desenvolupen diversos programes d'educació de nivell superior propis de la Fundació: ja sigui programes de formació oberta, a mida o *in com-*

14. Centre creat el 1991. Des de les 4.500 hores de docència impartides durant el curs 1991/1992, fins a les 30.000 hores del curs 1996/1997.

pany,¹⁵ de formació ocupacional,¹⁶ serveis de consultoria,¹⁷ i encara d'altres (realització de seminaris, jornades, congressos, lloguer d'espais i aules, etc.). Aquest centre consta de, a més d'un Consell Rector presidit pel rector de la Universitat de Barcelona, d'un Consell Assessor del qual formen part prop de 100 membres, entre els quals figuren un important ventall d'indústries, institucions i professionals de renom, i del Comitè de Formació, òrgan encarregat de l'aprovació dels cursos de postgrau i mestratges propis de la FBG, és a dir, sense titulació de la Universitat de Barcelona. La representativitat en l'estructura organitzativa d'amplis sectors socials, conjuntament amb la comunitat universitària, facilita i potencia acords de cooperació amb la indústria, institucions i associacions en benefici mutu, circumstància que es concreta en els excel·lents resultats obtinguts.¹⁸ D'altra banda, i mitjançant el centre de formació continuada, es presta el suport organitzatiu a mestratges i cursos de postgrau propis de la Universitat de Barcelona, en els quals la Fundació assumeix la gestió administrativa, la promoció i el control de qualitat.

El fonament jurídic de l'activitat docent d'una fundació universitària s'estableix, no únicament en els seus estatuts, sinó fonamentalment en l'article 28.3 de la LORU, on el legislador deixa obert el camí a les universitats per a l'organització i el desenvolupament d'ensenyaments diferents dels oficialment establerts. La Fundació Bosch i Gimpera serveix no tan sols al desenvolupament d'ensenyaments propis de la Universitat, impartits amb el seu professorat, i dels quals expedeix els corresponents títols i diplomes, sinó que desenvolupa una activitat de creació de cursos propis de la Fundació, que donen resposta a una demanda social i als quals s'incorporen com a docents tant professors universitaris com professionals amb reconeguda experiència en l'àmbit empresarial.

Una altra línia d'actuació de la FBG és la que abasta les activitats dirigides a fomentar la transferència de tecnologies generades per la Universitat cap als sectors de producció corresponents. Efectivament, la fundació va ser concebuda com un instrument de la Universitat de Barcelona per gestionar els contractes d'investigació dels seus professors formalitzats amb les empreses i d'altres institucions en el marc de l'article 11 de la LORU. Poc temps després s'incorporava a les xarxes de l'Oficina de Transferències de Resultats d'Investigació (OTRI), de creació estatal, així com del Centre de Transferències de Tecnologia (CTT), creat per la Generalitat de Catalunya. Aquestes activitats es canalitzen mitjançant el Centre d'Innovació i Transferència de la Fundació i el seu creixement¹⁹ espectacular reflecteix l'interès de les empreses per les innovacions en el camp de la investigació —bàsica i aplicada—, com una via de renovació. Si bé el major volum econòmic obtingut pels

15. Cursos que donen respostes concretes a les necessitats de les empreses o institucions contractants; es dissenyen a partir de diagnòstics de les necessitats de formació de cada petició.

16. Cursos que compleixen els requisits establerts per la normativa que els regulen, ja que la majoria són finançats mitjançant fons públics.

17. Formació continuada, Les Heures té un col·lectiu d'experts universitaris per desenvolupar l'activitat de consultoria de processos en les organitzacions.

18. D'acord amb els resultats que es reflecteixen en el compte d'explotació corresponent a l'any 1996, amb data 31 de desembre de 1996 la facturació va superar els 1.100 milions de pessetes.

19. Amb un volum de contractació que ha generat l'any 1996 uns ingressos superiors als 3.300 milions de pessetes.

contractes de transferència de tecnologia ja formalitzats correspon a projectes europeus en els quals participen professors de la Universitat de Barcelona, no són de menysprear les xifres a què s'ha arribat amb els acords realitzats entre els professors i equips d'investigació de la Universitat amb empreses privades, així com els acords formalitzats amb diferents administracions autonòmiques, locals i central.

L'augment sostingut de les activitats de transferència de tecnologia, com a conseqüència de la cada cop major participació de l'empresa en la innovació tecnològica, ha afavorit un cert canvi en els objectius de la Fundació, la qual assumeix el repte de respondre a les demandes de les empreses, i no tan sols d'acostar l'oferta de la Universitat a aquestes. El resultat d'això se centra en un ambiciós projecte: crear el Centre d'Innovació les Cúpules com a eix fonamental del projecte del Parc Científic de Barcelona que està elaborant la Universitat de Barcelona, amb la finalitat no tan sols de canalitzar totes les relacions que s'estableixin entre les activitats del parc i les empreses i institucions, sinó amb l'objectiu, entre d'altres, d'assumir el repte de creació d'empreses per part dels postgraduats.

Cal assenyalar una altra línia d'activitats centrades en la promoció de creació d'escoles d'ensenyament superior per impulsar ensenyaments propis de la Universitat de Barcelona que satisfan una demanda del mercat.²⁰

En resum, doncs, la FBG afavoreix el desenvolupament d'activitats universitàries docents i investigadores orientades a l'aplicació industrial i al servei del conjunt de la societat, tot això en la línia de les funcions per les quals ha estat creada per la Universitat de Barcelona, i del compliment dels articles 11 i 45 de la Llei orgànica de reforma universitària, establertes per estimular l'aprofitament del potencial creador de les universitats a favor del progrés social.

b) Patrimoni de la Fundació

Atès el que estableix l'article 1.1 de la Llei 30/1994, de 24 de novembre, de fundacions i incentius fiscals a la participació privada en activitats d'interès general, les fundacions són conceptualment patrimonis afectats de forma durable a la realització de finalitats d'interès general, entenent per patrimoni, segons l'article 17.1 de l'esmentada Llei, «tota classe de béns i drets susceptibles de valoració econòmica». Doncs bé, la FBG va iniciar les seves activitats amb una dotació dinerària escassa, però amb un potencial de drets susceptibles d'explotació que, encara que difícilment quantificables, configuren un patrimoni innegable, drets nascuts des de la mateixa creació de la FBG i augmentats amb successius convenis d'ampliació amb la UB, als quals ja hem fet referència. Sobre això Juan Manuel del Valle Pascual²¹

20. El Centre d'Estudis Internacionals creat mirjançant conveni subscrit entre el Ministeri d'Assumptes Exteriors, la Universitat de Barcelona, la FBG i la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona.

La Fundació privada Centre d'Ensenyament Superior de Nutrició i Dietètica, centre adscrit a la Universitat de Barcelona.

La Fundació privada Escola Superior de Cinema i Audiovisuals de Catalunya, centre adscrit a la Universitat de Barcelona.

L'Escola Superior d'Ensenyaments Universitaris de Gestió Hotelera.

21. Autor de la ponència «La contribución de las Fundaciones a la Gestión Universitaria», presentada a la *Jornada sobre Fundacions Universitàries* que va tenir lloc a Madrid, el maig de 1997.

entén que el potencial investigador i docent d'una universitat és un patrimoni d'indubtable valor per al mercat productiu, i tan sols amb aquests drets d'explotació una fundació universitària gaudiria d'una important dotació constitutiva.

La FBG no té patrimoni immobiliari propi. Tots els espais que necessita per al desenvolupament de les seves activitats són llogats a la Universitat o a tercers. Per altra banda; el seu patrimoni immobiliari es redueix a unes poques accions en empreses i inversions en lletres del Tresor.²²

c) Contractació

Entenem que la FBG no sembla, en principi, que hagi de sotmetre la seva activitat contractual a la legislació administrativa. De *lege data*, a l'àmbit territorial de Catalunya, les fundacions —i, per tant, també les universitàries— resten sotmeses al dret privat, i en conseqüència també el seu règim de contractació. El fet que la universitat sigui la institució impulsora i mantingui unes relacions jurídiques amb aquesta no pot suposar que li transfereixi el seu règim jurídic, si la contractació no té naturalesa pública.

Efectivament, les universitats resten sotmeses a la Llei 13/1995, de 18 de maig, de contractes de les administracions públiques (LCAP), la qual, en fixar el seu àmbit d'aplicació subjectiu, estableix que les entitats de dret públic amb personalitat jurídica pròpia vinculades o dependents de qualsevol Administració pública (autonòmica en el cas de la Universitat de Barcelona) hauran d'ajustar la seva activitat contractual a l'esmentada Llei (article 1.3), subjecció que es condiona al compliment conjunt de dos requisits: que les esmentades entitats hagin estat creades per satisfer específicament necessitats d'interès general que no tinguin caràcter industrial o mercantil i que la seva activitat sigui majoritàriament finançada per l'Administració pública. I les universitats satisfan una necessitat d'interès general, el servei públic d'ensenyament superior (article 1.1 de la LORU), servei públic el contingut del qual no és, evidentment, ni industrial ni mercantil, i el seu finançament és públic.

No es pot dir el mateix respecte de la FBG. Certament, si l'anàlitzem a la llum de l'article 1.3 de l'esmentada Llei de contractes de les administracions públiques, podem afirmar que:

a) No es tracta d'una entitat de dret públic.

b) La seva activitat és aliena a la gestió directa del servei públic de l'educació superior, ja que no intervé en la gestió administrativa o econòmica, ni en l'organització i el desenvolupament dels ensenyaments conduents a l'obtenció d'un títol acadèmic amb validesa a tot el territori espanyol (oficials), ni en la investigació, la qual se situa en els departaments universitaris constituïts per àrees de coneixement científic, tècnic o artístic. La Fundació només gestiona activitats complementàries, no exclusivament universitàries, i moltes d'elles amb un marcat accent mercantil;

22. Les inversions en empreses suposen poc més de 14 milions de pessetes i les inversions financeres temporals en lletres del Tresor no arriben als 31 milions, segons xifres obtingudes de la memòria econòmica de la Fundació corresponent a l'exercici de 1996.

dirigeix els seus esforços a obtenir una aplicació industrial dels resultats obtinguts en investigacions pròpies de la Universitat, així com a facilitar la participació docent i investigadora de la comunitat universitària per oferir respostes a les necessitats de les empreses. Aquesta activitat que posa en estreta relació la comunitat universitària (cal pensar també en els convenis de pràctiques d'estudiants en empreses) amb la societat civil genera un flux d'intercanvi cultural o científic que permet obtenir uns ingressos econòmics importants per a la Universitat i presta uns serveis que, en definitiva, reverteixen a la mateixa comunitat que els genera.

c) No obté cap mena de finançament de la Universitat de Barcelona, ni tampoc de forma majoritària de qualsevol altra Administració pública.

d) Si bé és cert que l'òrgan màxim de direcció és nomenat per la Universitat de Barcelona, cal assenyalar que, com ja s'ha dit anteriorment,²³ una part important dels membres del Patronat són nomenats directament o indirectament pel Consell Social, la qual cosa dilueix el control que la Universitat hi pugui exercir.

En conseqüència, no hi concorren els requisits que simultàniament exigeix l'article 1.3 esmentat, a fi i efecte que la FBG hagi d'ajustar la seva activitat contractual a la Llei de contractes de les administracions públiques.

La Fundació Bosch i Gimpera actua en règim de dret privat i aquesta legitimitat que assisteix a qualsevol fundació ha de quedar reforçada i sense zones fosques atès l'objecte per al qual ha estat creada, és a dir, per actuar en el mercat i a un nivell competitiu, exercint un tràfic fonamentalment de caràcter mercantil.

Els contractes i convenis d'investigació, de prestació de serveis i d'assessorament que, en el marc de la LORU (articles 11 i 45), es formalitzen a tres parts, empresa-investigador-Fundació, especifiquen que la FBG esdevé la responsable en els àmbits econòmic, financer i comptable del contracte, ja que s'encarrega del servei de caixa amb la facturació i cobrament de les quantitats que ha d'abonar l'empresa, així com de la realització dels pagaments a l'equip/professor investigador, fetes les retencions i repercussions oportunes que legalment corresponguin. També es fa responsable de la comptabilitat de la investigació, facilita informació periòdica a l'equip investigador i posa a disposició seva tots els mitjans de caràcter administratiu que necessiti i, si cal, procedeix a contractar, mitjançant una relació de naturalesa laboral, a les persones necessàries per al desenvolupament de la investigació.

D'acord amb l'article 134.2 dels estatuts de la Universitat de Barcelona, els esmentats contractes generen unes quantitats per ingressar a la Universitat de Barcelona, concretades en el conveni marc subscrit entre la Universitat de Barcelona i la FBG, que fluctuen entre un 4 % i un 6 % de l'import total del contracte.

Sobre la formalització d'aquests contractes plana el problema de la compatibilitat del personal acadèmic que els subscriu, ja que l'article 45 de la LORU exigeix la compatibilitat perquè els professors universitaris, sigui quin sigui el seu règim de dedicació, puguin realitzar les activitats previstes a l'article 11 de la LORU. El Reial decret 1930/1984, de 10 d'octubre, pel qual es desplega l'article 45.1

23. Vegeu, *ut supra*, pàg. 131.

de la LORU, estableix que la compatibilitat s'entendrà concedida automàticament quan el contracte per a l'exercici d'aquestes activitats sigui subscrit pel rector o persona en qui delegui, i en el supòsit que sigui signat pel mateix professor universitari, la compatibilitat requerirà la conformitat prèvia i expressa del departament o institut corresponent —requisit també recollit a l'article 132 dels estatuts de la Universitat de Barcelona—. Els contractes formalitzats per la Fundació Bosch i Gimpera incorporen sempre la signatura del director del departament al qual pertany el professor universitari, o la del director de l'institut. En aquells casos en què no es pot obtenir la signatura de les esmentades autoritats, la Fundació requereix la signatura del rector. La qüestió que es plantejava queda, doncs, resolta: es compleixen els requisits legals de compatibilitat dels professors universitaris.

d) Personal

A part de les consideracions fetes en l'anterior paràgraf, únicament cal dir sobre això que el personal, permanent o no, que s'adscriu a l'Àrea de Gerència i Administració de la FBG, és contractat amb subjecció al dret laboral i no existeixen funcionaris de la Universitat de Barcelona adscrits a la Fundació.

e) Pressupostos FBG

La Fundació elabora els seus propis pressupostos, els quals no són presentats per a la seva consolidació amb els de la Universitat de Barcelona. El funcionament econòmic d'aquesta Fundació és totalment autònom de la Universitat de Barcelona, de la qual no rep fons per al seu funcionament.

L'únic supòsit que s'ha observat relatiu al fet que la gestió de la FBG podria arribar a suposar algun cost per a la Universitat de Barcelona es redueix a una possible rescissió dels contractes laborals formalitzats en el marc dels contractes d'investigació i transferència de tecnologia, però que s'hi estableix la inhibició de la Fundació de tota responsabilitat, que trasllada a l'empresa signatària i a la Universitat de Barcelona, de forma conjunta i solidària. No obstant això, segons fonts de la Fundació, és un fet que s'ha produït en ocasions comptades, i mai no ha suposat cap cost a la Universitat, atès que una possible indemnització per incompliment contractual no atribuïble al personal contractat ha estat coberta amb fons del mateix projecte.

2.3. La Fundació Josep Finestres (FJF)

La Fundació Josep Finestres, també de naturalesa jurídica privada per no admetre, en aquell moment, altres opcions la legislació catalana en la matèria, es va començar a gestar al principi de 1989, en el moment en què les autoritats acadèmiques de la Universitat van acordar que un conjunt de serveis universitaris podien ser gestionats d'una altra manera que no fos mitjançant la utilització de l'aparell burocràtic de la pròpia Universitat, atès que el seu àmbit i característiques estaven molt allunyats de l'activitat pròpia d'aquella. Finalment, després de no pocs esdeveniments, va ser constituïda el dia 10 de maig de 1990.

Es pretenia integrar en aquesta Fundació serveis de naturalesa molt diferent,

com el campus esportiu, menjadors universitaris, col·legis majors, clínica odontològica, clínica podològica i, en general, tots aquells que generaven un considerable volum econòmic²⁴ i que en aquell moment actuaven, en el millor dels casos, utilitzant el sistema de gestió directa mitjançant òrgan diferenciat. Malgrat que el control pressupostari podia semblar major, la realitat ha acabat demostrant que algunes d'aquestes formes d'actuació burocratitzada han provocat més problemes de control pressupostari i comptable que la gestió mitjançant la Fundació Josep Finestres.

Congruents amb aquella voluntat expressada, els estatuts de la Fundació Josep Finestres la van organitzar com una Fundació *hòlding*, amb uns òrgans centrals —Patronat, president i director general de la Fundació— amb unes funcions essencialment de representació i de control intern dels anomenats «centres integrats o unitats econòmiques de producció», constituïts cadascun d'ells per una Comissió Permanent del Patronat, i per un gerent o director, que són en definitiva els autèntics gestors d'aquells serveis.

Els centres o unitats²⁵ que integren la Fundació disposen d'una autonomia important en la gestió i administració ordinàries, fins i tot de pressupost propi que s'integra en el de la Fundació, a l'efecte simplement de la seva aprovació.

Les finalitats i objectius de la Fundació van ser descrits en els estatuts d'una manera àmplia, i és on s'observa amb més claredat el caràcter instrumental que es pretenia donar a la Fundació, dirigida a finalitats eminentment universitàries de caràcter complementari.²⁶

S'ha de fer una primera objecció, arribat aquest moment, respecte a la composició del Patronat. Tots els seus membres eren autoritats acadèmiques de la pròpia

24. La primera pregunta que immediatament es pot plantejar el lector d'aquestes pàgines és òbvia: ja que es tracta de gestionar serveis fonamentalment econòmics, per què també en aquest cas l'ús de la figura fundacional i no de la fórmula societària?

La raó immediata la trobem en la Sentència del Tribunal Suprem de 10 d'octubre de 1989, en el cas *Iniciatives, SA*. L'allisada patida per l'Ajuntament de Barcelona, a través de la mercantil expressada, va obligar totes les administracions públiques —i també la Universitat de Barcelona— a replantejar el model i l'estratègia legal a seguir sobre aquesta qüestió. En fi, va ser el primer avís important que l'Administració pública havia de corregir el camí iniciat.

Així, la noció d'«interès públic» és present —sense dir-ho— al llarg de tot el text estatutari, a la vegada que es va fugir conscientment de qualsevol mencions que poguessin semblar simples activitats econòmiques empresarials.

Amb el temps s'ha anat veient que no calia limitar, amb la intensitat amb què es va fer, l'aspecte «mercantilista» de l'experiència fundacional.

Finalment, cal afegir que la raó última va obeir, possiblement, com ja s'ha dit anteriorment, al fet que les fundacions obeeixen a la idea d'exclusió del lucre, més d'acord amb el concepte que la societat encara té de les universitats.

25. Distinció que es feia en funció de la seva activitat. Això és, quan també es desenvolupava activitat docent s'anomenarien *centres*, en cas contrari, *unitats*. Aquesta distinció va caure en desús en fracassar parcialment l'experiència.

26. S'han de destacar aquí les següents:

- Contribuir a la difusió de les activitats docents de la Universitat de Barcelona.
- Concertar programes de cooperació i convenis de col·laboració amb entitats públiques i privades per a l'adquisició d'experiència pràctica dels alumnes de la Universitat de Barcelona.
- Organitzar activitats docents complementàries per a la Universitat de Barcelona.
- 1, finalment, potser la més important:
 - Establir, organitzar i gestionar centres o unitats econòmiques que serveixin de suport a les activitats de la Universitat de Barcelona.

Universitat, amb la qual cosa la distància necessària entre ambdues institucions —que ha estat una de les claus de l'èxit de la Fundació Bosch i Gimpera— no es va donar des dels seus inicis, sinó que s'ha produït recentment (i només en part) a través d'una modificació estatutària, cosa que ha permès l'entrada en el Patronat d'altres institucions i forces socials.

a) Activitats

Seguint l'experiència positiva de la Fundació Bosch i Gimpera, amb data 19 de desembre de 1991 l'òrgan competent de la Universitat de Barcelona va autoritzar el Conveni marc entre ambdues institucions, així com els convenis específics de prestació de serveis de la clínica odontològica i de la clínica podològica a la Universitat.

Aquests convenis no van ser l'inici, sinó el final d'un procés de definició i adaptació d'aquests dos serveis, que ja existien abans, a la nova realitat, el qual no va estar exempt de problemes.

La ferma oposició dels sindicats, juntament amb els problemes d'ordre jurídic, van provocar que la Fundació limités el seu àmbit d'actuació als dos centres integrats esmentats, clínica odontològica i clínica podològica, les quals actuaven i actuen com a autèntics serveis públics: la docència pràctica dels ensenyaments oficials respectivament.

Els convenis articulen la prestació dels serveis de les esmentades clíniques directament a la mateixa Universitat, de manera que aquesta es converteix en l'autèntica creditora dels serveis esmentats i, en conseqüència, s'estableix un vincle obligacional entre ambdues, en virtut del qual la Fundació resta obligada a prestar aquells serveis determinats i la Universitat, a una contraprestació consistent en la cessió del dret reial d'ús de determinats béns immobles i mobles, i en el pagament d'una quantitat alçada pels serveis prestats. Així s'aconsegueix, al nostre entendre, impedir una multiplicitat de vincles obligacionals i, per tant, d'interlocutors, que han estat en altres experiències un dels motius del seu fracàs; en definitiva, els estudiants d'aquestes disciplines continuen tenint una única relació jurídica, l'establerta amb la Universitat de Barcelona, la qual es formalitza amb la matrícula. La pràctica clínica dels alumnes dels ensenyaments d'odontologia i podologia esdevé, doncs, la finalitat última d'ambdós centres integrats, essent l'activitat assistencial un simple mitjà per aconseguir les finalitats esmentades. Aquesta circumstància les distingeix clarament d'altres clíniques odontològiques i podològiques.

Els gestors universitaris no van ser insensibles a la problemàtica que podia sorgir al voltant de la «privatització» en la gestió d'aquests serveis, amb una vocació clarament pública, per la qual cosa en el mateix Conveni marc es van establir uns mecanismes de control, en especial dels aspectes pressupostaris i comptables, però sense oblidar allò més important, l'activitat docent i investigadora que s'hi desenvolupa.

b) Pressupost i finançament

Respecte al pressupost de la Fundació, direm només que està sotmès a un doble control, el que exerceix el Protectorat de la Generalitat de Catalunya —comú a

totes les fundacions—, i el que exerceix la Universitat de Barcelona, d'intensitat similar al del pressupost de la pròpia Universitat.

El finançament de la Fundació passa per una subvenció obtinguda de la Universitat —fet determinant que marca la diferència entre la Fundació Bosch i Gimpera i la Fundació Josep Finestres—, però també i de manera destacable pels ingressos corresponents pels serveis assistencials prestats al públic en general —bé sigui particularment o mitjançant el Servei Català de la Salut, amb el qual la Fundació ha establert un conveni de col·laboració— i pel finançament derivat dels cursos de postgrau que s'imparteixen. Sigui com sigui, com que hi ha una activitat de prestació de serveis directa a la Universitat, és a dir, respecte a les pràctiques clíniques dels estudiants, difícilment la Fundació aconseguirà un finançament totalment aliè a la Universitat, tot i que en el cas particular dels cursos de postgrau s'ha arribat a l'autosuficiència financera.

c) *Personal*

Un capítol a part mereix l'anàlisi de la problemàtica sorgida entorn del personal que havia d'exercir les seves activitats, totalment o parcialment, en la Fundació o en un dels seus centres integrats. Possiblement aquesta circumstància sigui una altra de les causes per les quals la Fundació Josep Finestres no ha assolit tot el seu desenvolupament.

El primer problema legal va sorgir en relació amb el professorat de la Universitat que havia de prestar la seva activitat docent teòrica a la Universitat, i pràctica a la Fundació, o fins i tot únicament pràctica a aquesta. Són diverses les solucions que poden trobar-s'hi; no obstant això, personalment ens inclinem per la del doble vincle, és a dir, adscripció orgànica a la Universitat i funcional a la Fundació, solució que, tot i que no està exempta de dificultats, resol globalment el problema plantejat inicialment. Certament, aquesta doble dependència no és un cas aïllat; l'exemple més conegut possiblement sigui el dels cossos d'Administració local d'habilitació nacional.

Un altre problema greu, que sense dubte va pesar en el posterior desenvolupament de la Fundació, va ser la fèrria oposició dels sindicats presents a la Universitat de Barcelona al model fundacional i, en particular, a qualsevol intent de transferència obligatòria de personal d'administració i serveis o de personal tècnic no docent a la Fundació. Finalment es va optar per no transferir personal a la Fundació i establir també una doble dependència, orgànica respecte de la Universitat i funcional respecte de la Fundació, mantenint, per tant, el seu estatus funcional inalterat.

Com a conseqüència del que s'ha dit anteriorment, resulta que al personal contractat directament per la Fundació li és d'aplicació el conveni col·lectiu propi,²⁷ mentre que al personal funcionari, que continua dependent orgànicament de la Universitat, li és d'aplicació el seu propi règim jurídic. Això, com es dedueix fàcilment, comporta moltes tensions.

27. El vigent en l'actualitat és el publicat mitjançant Resolució de 4 de setembre de 1996 (DOGC núm. 2258, de 20 de setembre).

Malgrat els evidents problemes amb què s'han trobat els gestors de la FJF, el cert és que avui, a més de servir l'ensenyament pràctic d'odontologia i podologia, serveix amb evident eficàcia la tasca assistencial i de recerca clínica, a uns nivells que amb anterioritat no es produïen. Només cal comparar el nombre d'atencions clíniques prestades en l'actualitat i en èpoques anteriors per constatar l'afirmació anterior.

3. Conclusions

La Fundació Bosch i Gimpera (FBG) i la Fundació Josep Finestres (FJF) obeeixen a dues voluntats diferents, i serveixen, doncs, dues finalitats molt diferents.

La primera actua en l'àmbit d'aquelles activitats complementàries de la Universitat de Barcelona, dirigides especialment a apropar-se a la realitat social, en general, i empresarial, en particular. D'una banda, la transferència de tecnologia, entesa com el resultat de la recerca universitària exportable a l'empresa; d'una altra banda, el necessari complement docent per al maneig de les eines científiques i tècniques, que permet a la societat i a l'empresa avançar en el desenvolupament tecnològic.

Contràriament, la FJF va ser creada per gestionar serveis propis de la Universitat susceptibles de produir uns determinats resultats econòmics, com els menjadors universitaris, les residències d'estudiants i les clíniques odontològica i podològica. No obstant això, ja des del seu inici va haver de reduir el seu àmbit d'actuació a les clíniques, assumint la docència pràctica d'aquests ensenyaments oficials, és a dir, col·laborant de forma directa en el servei públic de l'ensenyament superior, a la vegada que se li encomanava la gestió d'assistència clínica oberta al públic.

És obvi que el punt de partida d'ambdues fundacions és diametralment diferent i, evidentment, també ho ha estat el seu desenvolupament.

La FJF ha tingut i té dificultats per harmonitzar, d'una banda, l'ordenament jurídic administratiu que li sigui d'aplicació i, de l'altra, el dret privat que és inherent a la seva condició de persona jurídica privada; aquesta circumstància es produeix perquè és receptora d'un servei públic: la pràctica clínica dels alumnes dels ensenyaments oficials d'odontologia i podologia, a la vegada que, a més, desenvolupa activitats complementàries. Un exemple d'això es constata en analitzar el tema del personal, ja que la Fundació es nodreix de personal funcionari de la Universitat —els quals exerceixen les mateixes funcions, ara des de les clíniques, que realitzaven des del servei corresponent de la Universitat—, al costat del personal contractat per la mateixa Fundació d'acord amb la legislació laboral. Aquest fet ha estat font de conflictes i des del primer moment ha comptat amb l'oposició frontal dels sindicats operants a la Universitat, els quals han qüestionat la viabilitat del projecte.

Contràriament, a la Fundació Bosch i Gimpera, en operar exclusivament amb serveis complementaris no essencialment universitaris, no li cal complir els principis garantistes del dret administratiu, i haurà de curar pel seu compliment, únicament, en aquells aspectes de la seva activitat que tangencialment coincideixin amb àmbits propis dels serveis públics universitaris.

El personal de la FBG no és seleccionat seguint el procediment regular per la legislació vigent per a l'accés a places de l'Administració pública, circumstància que

si planteja dubtes respecte de la legalitat d'aquest comportament, s'haurà de tenir molt present que es tracta, no ho oblidem, d'una fundació privada que no exerceix directament cap servei públic, per la qual cosa les garanties constitucionals esmentades no sembla que puguin ser exigides amb la mateixa intensitat. No obstant això, en aquells supòsits en què pugui existir algun punt d'inflexió sobre el compliment de normes administratives i el dret privat, com és el cas dels professors universitaris que formalitzen contractes amb les empreses en el marc de l'article 11 de la LORU, la Fundació no evita la normativa vigent en matèria d'incompatibilitats i compleix els requisits legalment establerts. Així mateix, quan imparteix cursos de formació postgraduada, observa les condicions legalment imposades.

En definitiva, la FBG no estaria entre la categoria d'entitats sotmeses al dret privat, les quals són utilitzades per l'Administració pública que les ha creat per desenvolupar autèntics serveis públics. La FBG exerceix unes activitats cenyides als entorns de les funcions pròpies i exclusives de l'Administració, perquè la seva funció és atendre les necessitats operatives que es generen a la Universitat. Sobre aquesta qüestió, és paradigmàtica l'assistència que presta al professorat, respecte dels contractes d'investigació, ja que ells només s'han de preocupar de la seva tasca investigadora, a diferència del que passava abans, quan els esmentats contractes havien de ser gestionats pels mateixos professors, circumstància que provocava una escassetat de fons i un sobreesforç clarament superat amb els serveis de gestió i promoció de la Fundació. Perquè la FBG ha construït una autèntica operació de màrqueting entre la Universitat i la societat, cercant una major i millor relació entre totes dues, objectiu que no ha requerit contractar els serveis d'una empresa especialitzada, sinó que la mateixa Universitat, sense cap cost, l'ha creada i l'ha dotada de la independència necessària per fer-la operativa.

La FBG ha arribat a l'autosuficiència financera, generant uns beneficis reinvertits en la dotació fundacional, però que també reverteixen ja en favor de la Universitat de Barcelona, de tres formes:

a) Econòmica, amb ingressos dineraris directes a la Universitat, com també amb equips i béns consumibles, generats amb els propis contractes d'investigació.

b) Informació puntual, constant i actualitzada de la situació i demanda del mercat i, per tant, de les necessitats de l'empresa, que a la vegada repercuteix positivament en la nova contractació d'activitats de recerca i docència, en els termes ja vistos.

c) Contractació de personal, normalment qualificat, de suport a la tasca investigadora; de manera indirecta suposa un valor afegit per a la Universitat, ja que els treballs d'investigació no es realitzen aïllats de l'entorn universitari, i és obvi que aspectes com aquests serveixen per a altres línies de recerca.

D'aquesta manera, el pressupost anual de la FBG no és controlat per la Universitat de Barcelona, ni entenem que pugui exercir-se, ja que la Fundació no rep cap subvenció de la Universitat i gestiona uns fons respecte dels quals només ha de retre comptes al Protectorat de la Generalitat de Catalunya.

D'altra banda, les dificultats que apuntàvem de la FJF també es reflecteixen en el seu àmbit pressupostari, atès que els pressupostos de la Fundació són minuciosament analitzats pels òrgans de la Universitat de Barcelona amb competència

en la matèria —com anteriorment hem tingut ocasió de comentar—. La qual cosa es deu, d'una banda, al fet que la Universitat li transfereix fons —evidentment, a fi de garantir la prestació de les pràctiques d'odontologia i podologia—, encara que també respon a l'excessiva cautela imperant en el moment de constituir la Fundació. No obstant això, es constata que no s'ha arribat a l'extrem de consolidar els pressupostos de la Fundació amb els de la Universitat. S'ha de tenir molt present que la FJF també obté un altre tipus d'ingressos, ja sigui mitjançant subvencions externes a la Universitat, o mitjançant el desenvolupament de la seva activitat d'assistència clínica, la qual cosa constitueix, en la nostra opinió, la raó actual que justifica l'existència d'aquesta Fundació, des del moment en què no ha pogut desenvolupar la resta d'activitats inicialment previstes. S'ha de ressaltar, en aquest sentit, que la gestió de les pràctiques clíniques dels alumnes per la FJF ha propiciat l'obtenció de fons aliens a la Universitat que subvenen a part del cost que generen.²⁸

Ambdues fundacions tenen en comú que són «fundacions de serveis» —que es financen fonamentalment mitjançant la prestació dels seus serveis—, i no fundacions patrimonials clàssiques. Això suposa que, en no existir una configuració legal específica per a aquest tipus, la regulació legal de la matèria —únicament pensada per regular el funcionament de les clàssiques fundacions de base patrimonial— poc serveix en aquests casos. Això, en definitiva, ha estat un obstacle que s'ha intentat suplir amb institucions i figures juridicoprivades (especialment de caràcter societa-ri), no pensades per a la seva aplicació en fundacions.

No voldríem acabar sense tornar novament al principi d'aquest treball, ja que hem pogut constatar que quan es produeix la «privatització» de serveis prestats per la Universitat de Barcelona es produeixen més dificultats i tensions si el que es tracta de gestionar són autèntics serveis públics —i més si són preexistents—, mentre que millor sort han tingut aquells serveis de naturalesa complementària a l'activitat principal de la Universitat i que de cap manera tenen la consideració de públics, encara que tots ells es realitzen per aconseguir interessos universitaris. Així doncs, dues realitats ben diferents es donen cita: la FBG ha aconseguit oferir un resultat positiu, mentre que la FJF s'ha vist involucrada en nombrosos problemes heretats de la situació anterior i únicament de manera parcial ha aconseguit respondre als desitjos dels seus creadors.

4. Annex I. Estatuts de la Fundació Bosch i Gimpera

Títol primer

Capítol I. Denominació, objectius i domicili

Article primer

Es constitueix una fundació cultural privada de caràcter permanent, denominada Fundació Bosch i Gimpera. Es tracta d'una

fundació privada subjecta a la legislació de la Generalitat de Catalunya.

Article segon

La Fundació, com a centre de transferència tecnològica de la Universitat de Barcelona, té per objecte promoure i fomentar, princi-

28. La dotació provinent de la Universitat de Barcelona el 1991 assolia la xifra de 119 milions de pessetes; en canvi, l'any 1996 es va reduir a 59 milions de pessetes.

palment en el marc de Catalunya, la investigació científica i la docència universitària en tots els àmbits relacionats amb la Universitat de Barcelona i al servei de la societat en què aquesta s'insereix, i també estudis, ja siguin impartits o a impartir per la mateixa Universitat o del seu interès.

Per dur a terme aquestes activitats, la Fundació té com a objectius els punts següents:

- Recaptar fons, fins i tot recorrent al finançament extern, per utilitzar-los en la promoció i finançament dels objectius de la Fundació.
- Proposar programes d'estudi, d'investigació o de docència que hagin de ser realitzats per persones o centres de la Universitat de Barcelona.
- Subvencionar projectes d'estudi, d'investigació o de docència que hagin de ser realitzats per persones o centres de la Universitat de Barcelona.
- Col·laborar en la creació, establiment, construcció i gestió de centres destinats a la docència, la investigació o l'ajut a la investigació i, en general, en totes aquelles activitats que puguin contribuir a la realització dels objectius principals.
- Potenciar les transferències de tecnologia de la Universitat mitjançant la participació en empreses per a la utilització, difusió i comercialització d'aquesta tecnologia.
- Promocionar, fomentar, coordinar, participar i desenvolupar tasques, treballs, assessoraments, investigacions i altres activitats de qualsevol naturalesa en matèria de cooperació internacional per al desenvolupament de les nacions, els estats i els països tercers.

Article tercer

La Fundació posseeix personalitat jurídica i plena capacitat jurídica i d'obrar, sense altres limitacions que les que estableix la legislació vigent.

Article quart

La Fundació estableix el seu domicili a Barcelona, al carrer de Balmes, 21, principal.

En qualsevol moment, el Patronat pot canviar el domicili social, i també crear i suprimir les delegacions que cregui oportunes, però n'haurà de donar compte al Protectorat de la Generalitat de Catalunya sobre fundacions privades.

Títol segon

Capítol I. Dotació i recursos

Article cinquè

El patrimoni de la Fundació pot estar constituït per tota classe de béns mobles, immobles, drets i accions de qualsevol naturalesa.

El capital de la Fundació estarà integrat per:

- a) La dotació inicial aportada per la fundadora, segons el que consta en la carta fundacional.
- b) Les dotacions i llegats efectuats posteriorment a la constitució.
- c) Els béns que d'ara endavant adquireixi la Fundació per qualsevol altre mitjà admès en dret i que el Patronat afecti a l'increment del capital fundacional.

Article sisè

Els béns i rendes de la Fundació s'entenen destinats i adscrits, d'una manera directa i immediata, al patrimoni fundacional, per a la realització de la finalitat per a la qual es va constituir la Fundació.

Article setè

El patrimoni de la Fundació serà invertit lliurement pel Patronat de la forma que afavoreixi més la finalitat d'aquella, amb subjecció al que disposen els articles 4 i 5 de la Llei de fundacions.

Títol tercer

Capítol I. Aplicació de les rendes a l'objecte fundacional i determinació dels beneficiaris

Article vuitè

El Patronat com a òrgan de govern de la Fundació decidirà sobre l'aplicació de re-

cursos de cada any a l'objecte fundacional. En aquelles activitats que es refereixin a la dotació econòmica d'estudis, càtedres o qualsevol tipus de treballs relacionats amb l'objecte de la Fundació, s'ha de tenir en compte les normes de caràcter general següents:

- a) Els beneficiaris hauran de pertànyer com a catedràtics, professors o alumnes a la Universitat de Barcelona, a qualsevol de les seccions, càtedres o organismes, autònoms o no, dependents d'aquesta.
- b) La capacitat dels candidats, que en cada cas es determinarà segons les normes que s'estableixin a aquest efecte, serà un factor primordial per a l'elecció dels beneficiaris.
- c) L'interès dels treballs i la seva relació amb els fins de la Fundació serà determinat pels jurats que s'estableixin a aquest efecte, d'acord amb els criteris establerts pel Patronat.

Article novè

La designació concreta de beneficiaris serà decidida lliurement pel Patronat o òrgan en qui delegui, sense que ningú pugui exigir prestacions a la Fundació al·legant qualsevol títol, i sense que se'n puguin beneficiar en cap cas persones individualment determinades.

Títol quart

Capítol I. Òrgans rectors

Article desè

L'administració, gestió o representació de la Fundació correspon als òrgans de govern següents, d'acord amb les competències que, en cada cas, s'estableixin en aquests estatuts.

1r. El Patronat.

2n. El director general.

Els membres de qualsevol dels òrgans de govern estan subjectes a l'obligació de guardar secret, tant sobre els assumptes que se sotmeten a l'òrgan respectiu, com sobre les deliberacions que hi hagin tingut lloc. El trencament d'aquesta obligació es considera

causa justa per al seu cessament, amb l'acord previ del Patronat.

Capítol II. Del Patronat

Article onzè

El Patronat és l'òrgan de govern, representació, administració i decisió de la Fundació.

Article dotzè

El Patronat de la Fundació està constituït per un president, un vicepresident, vint-i-un vocals i un secretari que podrà no ser del Patronat, cas en què té veu però no vot.

El lloc de president l'assumeix el rector de la Universitat de Barcelona.

El vicepresident serà nomenat pel president.

Set vocals seran nomenats per la Junta de Govern de la Universitat, uns altres set pel Consell Social i els set restants pel conjunt de vocals anteriors, el president i el vicepresident.

El lloc de secretari del Patronat serà elegit pel Patronat.

Article tretzè

La durada del càrrec de vocal del Patronat és de quatre anys, sens perjudici de la possibilitat de reelecció indefinida per períodes iguals.

Les vacants que es produeixin es cobriran segons que correspongui en el termini de sis mesos, d'acord amb el que preveu l'article anterior. Si té lloc abans de l'acabament del mandat estatutari, el del substitut acabarà la data en què correspondria que el substituït cessés.

La renovació del vicepresident i la dels vocals integrants del Patronat es durà a terme per meitats cada dos anys i l'ordre es determinarà per sorteig.

Article catorzè

La competència del Patronat s'estén a tots els actes i negocis jurídics concernents a la representació i govern de la Fundació, i també a la lliure disposició i administració

de tots els béns que integren el seu patrimoni, vendes i productes, i a l'exercici de tots els seus drets i accions, amb totes aquelles limitacions establertes a la legislació vigent aplicable.

Amb caràcter purament enunciatiu i no limitatiu, correspon al Patronat:

a) Vetllar per al compliment de les finalitats fundacionals, vigilar que s'observin fidelment els estatuts i proposar-ne, si és el cas, les modificacions que creguin convenients.

b) Elaborar i aprovar els reglaments que consideri necessaris per al desenvolupament òptim de les activitats de la Fundació i, també, modificar-los quan ho consideri oportú.

c) La interpretació dels estatuts i, si és el cas, dels reglaments, i la resolució de les incidències legals que tinguin lloc.

d) Delegar en el director general les facultats que consideri procedents, exceptuant l'aprovació de comptes, la formulació del pressupost, l'alienació i el gravamen dels béns immobles i dels valors mobiliaris no cotitzats en borsa, en el seu cas, ni qualsevol altre acte que necessiti l'autorització o l'aprovació del Protectorat. Per a l'execució dels acords, podrà facultar algun vocal, el director i altres empleats de l'entitat, amb caràcter mancomunat o solidari, mitjançant una simple certificació dels acords o atorgant-los poders notariais.

e) Adoptar totes aquelles disposicions que cregui convenients per a la bona administració dels interessos confiats a la seva prudència i especial vigilància, resolent cada dificultat imprevista, de conformitat amb les finalitats i l'esperit de l'entitat.

f) Determinar les activitats, actuacions i operacions que l'entitat hagi de practicar, dins del seu objectiu i de les seves finalitats, mitjançant la reglamentació de la forma i condicions, i també la designació concreta de beneficiaris.

g) Posseir, a través del president titular o en

funcions, la representació de l'entitat en judici i fora d'ell, pel que fa al gir i tràfic d'aquesta, sens perjudici de les delegacions previstes en aquests estatuts o acordades expressament pel mateix Patronat.

h) Determinar i modificar l'estructura interna i l'organització general de la Fundació.

i) Aprovar i modificar la plantilla d'empleats, crear i suprimir càrrecs, fixar-ne les facultats i atribucions, i assenyalar-ne els sous, segons el que permeti la marxa i la situació de l'entitat.

j) Acordar l'exercici de les accions administratives, judicials i extrajudicials que siguin competència de la Fundació, i també decidir l'oposició a les pretensions exercides per qualsevol via contra la institució, exercits tots els drets, accions i excepcions i sent per a tots els tràmits, instàncies i recursos tots els procediments, expedients i judicis que interessin activament o passivament a la Fundació, de conformitat amb el que disposa la legislació vigent i dins dels límits d'aquesta, determinar l'acolliment a competència diferent de l'establerta en la llei virtual i acordar la renúncia i transacció d'accions i drets, la desestimació de judicis, l'assentiment i la submissió des assumptes objecte de contesa, l'arbitratge de dret o d'equitat.

k) Acordar la realització de tota classe d'actes d'administració, disposició i domini, i també la inversió de fons fundacionals i, a aquest efecte, pot determinar: el cobrament i pagament de quantitats, obrir, mantenir i cancel·lar comptes corrents i d'estalvi, rebre talonaris, ingressar i retirar quantitats, determinar saldos i efectuar totes les altres operacions bancàries, en qualsevol banc, oficial o privat, caixes d'estalvi i entitats de crèdit nacionals o estrangeres, amb subjecció a tot el que disposa la legislació vigent; la compra, venda, permuta, cessió i qualsevol forma de disposar de béns mobles o immobles i drets; la constitució, acceptació, modificació i cancel·lació, en tot o en part, de

drets reals o personals complint en cada cas els requisits legals exigibles; la concessió, sol·licitud i acceptació de préstecs i crèdits, i també el lliurament i recepció de quantitats derivades d'aquests; constituir i cancel·lar dipòsits de qualsevol classe, fins i tot en caixes de seguretat, ingressar i retirar béns de qualsevol espècie; el lliurament i la presa de possessió de qualsevol classe de béns i la realització de qualsevol classe de transaccions; exercir, directament o a través dels representants que designi, tots els drets de caràcter polític o econòmic que corresponguin a la Fundació com a titular d'accions, participacions socials, obligacions i resta de valors mobiliaris i, per tant, concórrer, deliberar, votar en juntes generals, assemblees, sindicats, associacions i resta d'organismes; i, en definitiva, la formalització de les escriptures i documents públics i privats que es requereixin amb les clàusules pròpies dels contractes de la seva naturalesa i les altres que consideri convenients per a les finalitats esmentades i altres d'anàlogues.

l) Redactar i aprovar, si escau, la memòria, balanç anual, pressupostos i la seva liquidació i la resta de documents que, si s'escau, exigeixi la legislació vigent.

m) Qualsevol altra no enumerada en el present article que sigui conseqüència de l'exercici de les funcions de govern i administració de l'entitat i que competeixin al Patronat.

L'exercici de les competències enumerades més amunt està supeditat al compliment en cada cas dels requisits legals que siguin pertinents.

Article quinze

Les sessions del Patronat poden ser ordinàries i extraordinàries.

El Patronat es reunirà en sessió ordinària dins dels quatre primers mesos de cada any natural.

Es reunirà en sessió extraordinària sempre que ho cregui convenient el president, a iniciativa pròpia, o necessàriament quan ho sol·liciti la tercera part dels vocals.

Article setze

Correspon a la sessió ordinària del Patronat:

a) L'examen i, si escau, l'aprovació dels comptes de l'exercici anterior, de l'inventari-balanç que anualment s'haurà de formular i de la memòria d'activitats.

b) Aprovar el pressupost i determinar les activitats a desenvolupar durant l'exercici següent.

c) La discussió i resolució de tots els assumptes i proposicions que li sotmetin, com a mínim, la quarta part dels seus membres, sempre que hagin estat presentats al president, com a mínim, amb set dies d'antelació a l'assenyalat per a la realització de la sessió i que, sent urgents, no hagin pogut ser recollits en l'ordre del dia.

Article dissetè

En sessió extraordinària es podran adoptar acords sobre qualsevol qüestió de la competència del Patronat prevista en la convocatòria.

Article divuitè

El Patronat durà a terme sessions ordinàries a convocatòria del President, com a mínim, un cop l'any.

El Patronat podrà deliberar sobre els assumptes de la seva competència sempre que en obrir-se la sessió hi hagi, com a mínim, nou membres.

Les sessions, tant ordinàries com extraordinàries, s'hauran de convocar amb quaranta-vuit hores d'antelació, com a mínim, i per comunicació escrita a cada membre, en què es farà constar l'ordre del dia.

Malgrat això, el Patronat es considerarà convocat i quedarà vàlidament constituït, amb caràcter universal, per tractar qualsevol assumpte de competència seva, sempre que hi hagi presents tots els seus membres i els assistents acceptin per unanimitat que es realitzi.

En les seves sessions extraordinàries no es podran tractar altres assumptes que aquell o aquells per als quals hagin estat convocats expressament.

A les sessions, tant ordinàries com extraordinàries, hi assistirà el director general amb veu i sense vot, si bé la seva presència no serà computada als efectes de la integració dels quòdrums d'assistència exigits per aquests estatuts.

Les votacions normalment seran nominals, excepte quan els vocals presents o el president decideixin que tinguin caràcter secret.

Les deliberacions i acords del Patronat es faran constar en un llibre d'actes que signaran el president i el secretari.

El secretari, amb el vistiplau del president, pot certificar els acords del Patronat, assumpte en el qual poden ser substituïts per aquells a qui correspongui estatutàriament i reglamentàriament.

Article dinovè

El president del Patronat serà la persona que exerceixi el càrrec de rector de la Universitat de Barcelona.

El vicepresident podrà substituir el president.

També serà nomenat un secretari, que podrà no ser membre del Patronat, cas en què assistirà a les reunions amb veu però sense vot.

Article vintè

El president, i en la seva absència el vicepresident, representaran la Fundació en judici i fora de judici, llevat dels casos en què el Patronat designi un altre representant especial, i exerciran les funcions corresponents a les sessions ordinàries i extraordinàries del Patronat de conformitat amb el que estableixin els estatuts.

Capítol III. Del president

El president de la Fundació, que també exercirà la presidència del Patronat, representarà oficialment l'entitat en tots els actes en què aquesta hagi de constar o intervenir.

Article vint-i-unè

Seràn atribucions seves:

a) Convocar i presidir les sessions del Patronat; determinar els assumptes que hagin de ser objecte de debat i el seu ordre, dirigir les discussions i debats, i donar el vistiplau a les actes.

b) Dur la signatura oficial de l'entitat indistintament o conjuntament amb el director general.

c) Donar el vistiplau a les certificacions que s'expedeixin dels acords dels òrgans que presideix.

d) Disposar el que cregui convenient, en cas d'extrema urgència, pel que fa a qualsevol assumpte en què sigui aconsellable no diferir-lo fins que l'òrgan competent resolgui, actuacions de les quals donarà compte en la primera reunió que aquest òrgan dugui a terme.

e) Complir i fer complir els acords dels òrgans de govern.

f) Autoritzar les actes i poders que afectin el règim d'activitats de l'entitat.

g) Fer pagaments i cobraments de totes menes, fins i tot lliuraments de l'Estat, província o municipi i altres organismes i particulars, sense cap limitació, i delegar les facultats que cregui pertinents en el director general o en altres empleats de l'entitat.

h) La resta d'atribucions pròpies del seu càrrec.

En cas d'absència, malaltia o qualsevol altra impossibilitat, que en cap cas s'haurà de justificar davant de tercers, el president serà substituït pel vicepresident i, si aquest hi manca, pel vocal del Patronat de més edat.

Capítol IV. Del director general

Article vint-i-dosè

El director general serà designat pel Patronat entre persones de capacitat, preparació tècnica i experiència suficient per exercir les

funcions pròpies del càrrec, i atesa la naturalesa de completa confiança en ell, serà en qualsevol moment revocable per decisió del Patronat, adoptada per la majoria de dos terços dels components, com a mínim.

Article vint-i-tresè

Correspon al director general, per delegació de l'òrgan de govern competent, l'exercici i compliment de les facultats i funcions següents:

a) Amb les més àmplies facultats delegades pel Patronat, la gestió i execució dels acords i directrius adoptades pels òrgans de govern competents, la direcció dels serveis de la Fundació i, en general, totes aquelles funcions d'ordenació que siguin necessàries per a la millor consecució dels fins de l'entitat.

b) Dur la signatura administrativa de l'entitat en la correspondència i documentació de qualsevol índole, i també per a la mobilització de fons i valors, obertura i liquidació de comptes corrents i de crèdit, constitució i cancel·lació de dipòsits en les caixes d'estalvis, bancs, establiments de crèdit, fins i tot el Banc d'Espanya i, en general, dur la signatura de la Fundació en les relacions amb les autoritats i organismes oficials, quan aquesta no sigui competència exclusiva del president de l'entitat.

c) Preparar, proposar i dirigir programes d'actuació que dins de cada any econòmic la Fundació pugui realitzar.

d) Presentar al Patronat tots els projectes sobre noves instal·lacions de serveis tècnics o administratius, així com l'ampliació o reforma dels existents.

e) Redactar i proposar al Patronat o òrgan competent la contractació d'obres o l'adquisició d'efectes i material.

f) Organitzar la comptabilitat general i l'auxiliar de qualsevol instal·lació o servei.

g) Proposar el nomenament i remuneracions del personal destinat a la Fundació.

h) Representar la Fundació per delegació o autorització expressa del president en judici

i fora de judici, exercint totes les accions administratives, contencioses administratives, socials, civils i criminals que siguin competència de l'entitat, i representar-la quan sigui demandada, així com desistir-hi, transgir-hi o sotmetre-les a arbitratges de dret o equitat, tot això d'acord amb les disposicions vigents.

i) Fer ús de les facultats que li deleguin els diferents òrgans de govern.

j) Preparar i presentar en temps i forma la memòria, balanç anual i resta de documents comptables exigits per les disposicions vigents.

k) Presentar els pressupostos i plans en què s'estableixin els objectius financers a aconseguir per la Fundació.

l) Decidir sobre les qüestions que en els casos imprevistos es puguin presentar i siguin de caràcter urgent, i informar-ne tan aviat com sigui possible el president de la Fundació o, en la seva absència, a qui el substitueixi, i a l'òrgan de govern que correspongui, en la primera sessió.

m) La resta de facultats i funcions pròpies del càrrec no enumerades expressament o que hagin estat objecte de delegació.

Capítol V

Article vint-i-quatrè

El Patronat designarà un interventor administratiu encarregat de la intervenció econòmica i responsable dels comptes, pressupostos i liquidacions de la Fundació i, en general, de totes les qüestions de tipus econòmic i financer de la Fundació, que formarà part amb veu consultiva, sense vot, dels diversos òrgans de govern, i serà escoltat en assumptes i qüestions de la seva competència.

Títol cinquè

Capítol I. Durada de la Fundació

Article vint-i-cinquè

Aquesta Fundació tindrà una durada indefinida i s'extingirà en els casos previstos per la llei, especialment quan no sigui possible

aplicar per al compliment dels seus fins l'activitat i els mitjans de què disposa.

Article vint-i-sisè

El procediment d'extinció i liquidació s'ajustarà al que preveu la llei.

Article vint-i-setè

Els béns i drets del patrimoni de la Fundació extingida s'aplicaran totalment a la realit-

zació de fins anàlegs als d'aquesta i, a aquest efecte, els liquidadors procediran a adjudicar-los a aquella fundació cultural privada que creguin que s'hi adequa més, sempre que el seu objectiu inclogui la realització dels esmentats fins i es comprometi expressament a donar a aquest patrimoni la destinació prevista en aquest paràgraf. Tot això haurà de ser aprovat pel Protectorat.

5. Annex II. Estatuts de la Fundació Josep Finestres

Títol primer

Capítol I. De la denominació, finalitats i domicili

Article 1

Amb la denominació Fundació privada «Josep de Finestres» es constitueix una Fundació privada, subjecta a la legislació de la Generalitat de Catalunya.

Article 2

La Fundació estarà exempta de tota finalitat lucrativa i de guany i té per objecte:

Promoure, coadjuvar i fomentar en l'àmbit principalment de Catalunya el desenvolupament de les activitats docents teòriques i pràctiques dels ensenyaments que s'imparteixen a la Universitat de Barcelona. Col·laborar amb la Universitat de Barcelona a fi d'obtenir una completa formació del seu alumnat adequada a les necessitats socials de cada moment i col·laborar amb la Universitat de Barcelona en la gestió d'activitats relacionades amb la prestació de serveis.

Per executar aquestes finalitats la Fundació té com a objectius propis:

a) Establir, organitzar i gestionar centres o unitats econòmiques de producció de béns o de prestació de serveis en els quals l'alumnat de la Universitat de Barcelona pugui adquirir l'experiència i coneixements pràctics necessaris i inherents als ensenyaments impartits a l'esmentada Universitat.

b) Establir, organitzar i gestionar centres

docents per al desenvolupament de les activitats docents que, previ conveni amb la Universitat de Barcelona, es determinin, amb subjecció a la normativa legal vigent.

c) Establir, organitzar i gestionar activitats de prestació de serveis d'assistència o de suport a les activitats de la Universitat de Barcelona.

d) Recabar fons acudint, fins i tot, al finançament extern per utilitzar-los en la consecució dels seus objectius.

e) Proposar ensenyaments o programes d'estudi d'acord amb les necessitats socials.

f) Organitzar seminaris, cursos o ensenyaments teòrics o pràctics en àrees de coneixement relacionades amb l'activitat de la Universitat de Barcelona.

g) Concertar programes de cooperació i convenis de col·laboració amb entitats públiques i privades per a l'admissió de l'experiència pràctica de l'alumnat de la Universitat de Barcelona.

h) Contribuir a la difusió de les activitats docents de la Universitat de Barcelona i a l'adequada formació del seu alumnat.

I, en general, totes les activitats que puguin contribuir a la realització dels seus objectius principals.

Article 3

La Fundació estableix el seu domicili a Barcelona, en la seu de la Universitat de Barcelona, Gran Via de les Corts Catalanes, 585.

El Patronat de la Fundació podrà, en qualsevol moment, canviar el seu domicili social, així com crear i suprimir les delegacions que cregui oportunes, donant compte al Protectorat de Fundacions Privades de Catalunya.

Títol segon

Capítol I. Del règim jurídic, personalitat i capacitat de la Fundació

Article 4

La Fundació es regeix per la voluntat de la fundadora manifestada expressament o tàcita en aquest estatuts i en la carta fundacional, pels acords del Patronat i per les disposicions legals que li siguin necessàriament aplicables.

Article 5

La personalitat jurídica de la Fundació comença en l'instant mateix que, segons la llei, quedi vàlidament constituïda.

Article 6

Per a l'acompliment de les seves finalitats, la Fundació gaudeix de plena capacitat jurídica i d'obrar sense cap altra limitació que les derivades dels seus estatuts o de la llei.

A títol enunciatiu i no limitatiu, la Fundació podrà adquirir, conservar, posseir, administrar, disposar, alienar, permutar, hipotecar i gravar béns de totes classes; celebrar tota mena d'actes i contractes; concertar operacions de crèdit; obligar-se i renunciar a béns i drets de tota mena; transigir; promoure i seguir els procediments que fossin oportuns, oposar-s'hi i desistir-ne i exercitar lliurement tota classe de drets, accions i excepcions davant dels jutjats i tribunals ordinaris i especials, organismes i dependències de l'Administració pública i qualsevol altra de l'Estat, Generalitat o qualsevol altra comunitat autònoma, província, municipi i altres corporacions o entitats, amb l'aprova-

ció o l'autorització que calguin del Protectorat, si és que fossin necessàries.

Títol tercer

Capítol I. Dels beneficiaris

Article 7

La concreta designació de beneficiaris serà decidida lliurement pel Patronat o òrgan en què aquest delegui, sense que ningú pugui exigir prestacions a la Fundació al·legant qualsevol títol.

Títol quart

Capítol I. De la dotació i gestió econòmica

Article 8

La dotació de la fundació està constituïda pels béns que s'especifiquen a la carta fundacional. No obstant això, es podrà incrementar amb altres béns i drets que la Fundació adquireixi amb aquesta destinació, per qualsevol títol.

En el cas que a les aportacions, herències, llegats i subvencions, no s'hi especifiqués la seva adscripció al dot de la Fundació, el Patronat podrà decidir a criteri seu, entre integrar-los a la dotació, o destinar-los directament a la realització de les finalitats fundacionals d'acord amb el que disposa la llei.

Article 9

Els béns i les rendes de la Fundació s'entendran afectes i adscrits, d'una manera directa i immediata, a la realització de les finalitats fundacionals.

L'adscripció del patrimoni de la Fundació a la consecució dels seus fins té caràcter comú i indivís; és a dir, sense assignació de quotes i parts, iguals o no, de capital, i rendes de la Fundació a cadascun d'ells.

Article 10

La Fundació portarà a terme els seus fins amb el producte de les rendes del seu patrimoni, amb els donatius que rebí per aplicar directament a la seva realització; amb els ingressos procedents dels serveis que pugui

realitzar la Fundació i amb d'altres que es poguessin obtenir per qualsevol causa.

Els sobrants dels ingressos de cada exercici, en el cas que n'hi hagués, podran ser capitalitzats segons acordí el Patronat, dins els límits establerts per la legalitat vigent.

Article 11

L'exercici econòmic serà anual, començarà l'1 de gener de cada any i acabarà el 31 de desembre següent. El primer exercici econòmic començarà en la mateixa data de l'atorgament de l'escriptura pública de constitució de la Fundació i acabarà el 31 de desembre següent.

Article 12

Cada any es practicarà un balanç de situació, tancat el 31 de desembre, que reflecteixi amb claredat i exactitud la situació patrimonial de cadascun dels centres integrats o unitats econòmiques de la Fundació que formen la seva estructura, segons s'estableix als articles 25 i següents.

També, una memòria de les activitats realitzades durant l'exercici i de la gestió econòmica suficient per justificar l'acompliment de les finalitats fundacionals i dels preceptes legals.

Així mateix, es practicarà la liquidació del pressupost d'ingressos i despeses de l'exercici anterior i es formularà el corresponent a l'exercici corrent, prèvia proposta d'avantprojecte del pressupost que cada centre lliurarà al Patronat abans del 31 d'octubre. També serà confeccionat un programa d'activitats i inversions de la Fundació per a l'any següent, per la qual cosa, cada centre o unitat integrada proposarà les activitats i inversions que tinguin previst realitzar en l'expressat període.

Els documents referits seran aprovats pel Patronat, de manera que tots ells puguin ser dipositats en el Registre de Fundacions de la Generalitat de Catalunya dins el termini fixat per la llei.

Sens perjudici de l'aprovació a què fa referència el paràgraf anterior, tots els indicats

documents seran sotmesos a la Junta de Govern i al Consell Social de la Universitat de Barcelona, de manera anual i prèviament a ser dipositats en el Registre de Fundacions de la Generalitat de Catalunya.

Article 13

La Fundació portarà els llibres següents: llibre d'inventaris i balanços, llibre de pressupostos, llibre diari i llibre d'actes del plenari del Patronat.

Cadascun dels centres, així mateix, portarà els llibres següents: llibre auxiliar d'inventaris i balanços, llibre diari i llibre d'actes de les comissions permanents del Patronat.

La Fundació podrà portar, si escau, els llibres que cregui convenients per donar més claredat a les seves operacions.

El llibre d'inventaris i balanços s'obrirà amb l'inventari dels béns que constitueixen la dotació inicial de la Fundació, i s'hi anotaran successivament els inventaris i balanços de cada exercici econòmic. També, si escau, s'hi podran anotar les altes i baixes dels béns patrimonials.

El llibre auxiliar d'inventaris i balanços serà un reflex dels béns que estan adscrits inicialment a cada centre integrat, i com l'anterior, s'anotaran successivament els inventaris i balanços de cada centre i corresponents a cada exercici econòmic.

El llibre de pressupostos s'obrirà amb el primer pressupost ordinari i, a continuació, la seva liquidació. Els pressupostos ordinaris i extraordinaris successius i la seva liquidació s'aniran anotant de la mateixa forma. Cada centre integrat tindrà la seva pròpia rúbrica i quantes partides pressupostàries siguin necessàries dins el pressupost de la Fundació.

El llibre diari enregistrarà les operacions de la Fundació i els centres integrats i els seus assentaments es faran d'acord amb el que disposen les normes comptables.

El llibre d'actes recollirà els acords que prenguin els òrgans de govern de la Fundació.

Article 14

La liquidació del pressupost es farà atribuïnt a cada partida pressupostària els ingressos o les despeses reals de l'any i, les diferències que hi pugui haver, es designaran i raonaran quan siguin significatives.

Per a la finalitat enunciada a l'apartat anterior, cada centre elaborarà la liquidació de la rúbrica pressupostària que li sigui pròpia, refonent-se totes les rúbriques en la liquidació del pressupost de la Fundació.

Article 15

La memòria d'activitats, que serà única, haurà de contenir, si escau:

- a) Descripció i detall de les modificacions hagudes en els béns immobilitzats afectes directament al compliment de les finalitats fundacionals o raons que les han motivades. En el cas que s'hagi hagut de demanar autorització al Protectorat, bastarà referir-se a l'expedient corresponent, però es farà constatar l'estat en què es trobi el compliment de la resolució.
- b) Descripció i detall de les modificacions hagudes en els béns immobilitzats destinats a la producció de rendes, amb la mateixa observació del paràgraf anterior.
- c) Descripció i detall de les modificacions hagudes en els recursos financers propis i aliens, i raons que les han motivades.
- d) Descripció i detall dels passius contingents.
- e) Activitats pròpies desenvolupades durant l'any en allò que no resulti prou detallat en la liquidació del pressupost.
- f) Activitats d'ajuda a institucions o persones, amb la mateixa excepció del paràgraf anterior.
- g) Canvis dels components del Patronat, sens perjudici de la notificació prevista en la llei.
- h) Qualsevol altra qüestió que faci conèixer i justifiqui el compliment de les finalitats fundacionals i dels preceptes legals, únic i

exclusiu objecte de la memòria, d'acord amb la llei.

En la memòria podran suprimir-se aquells capítols en els quals no s'hagi produït cap dels actes referits, però caldrà declarar-ho així.

Article 16

La Fundació adoptarà el sistema de comptabilitat i la forma d'enregistrar els moviments comptables que cregui més convenients, sempre que siguin suficients per garantir la veracitat de les dades contingudes en els balanços de situació, confecció i liquidació dels pressupostos i no estiguin en contradicció amb les normes del Pla general de comptabilitat o amb les seves adaptacions sectorials.

Article 17

No obstant el que s'estableix en els articles anteriors, queda salvada sempre la normativa obligatòria per a la Fundació en matèria econòmica.

*Capítol II. De l'aplicació de les rendes a l'objecte fundacional***Article 18**

El Plenari del Patronat, com a òrgan màxim del Govern de la Fundació, decidirà sobre l'aplicació dels recursos de cada any a l'objecte fundacional.

Títol cinquè*Capítol I. Dels òrgans de govern***Article 19**

L'administració, gestió i representació de la Fundació corresponen als següents òrgans de govern, d'acord al repartiment de competències que, en cada cas, s'estableix en els presents estatuts.

1. Patronat, que actuarà en plenari i en comissions permanents.
2. President de la Fundació.
3. Director general de la Fundació.
4. Gerents o directors de cada centre integrat o unitat econòmica de producció.

Els membres de qualsevol òrgan de govern queden subjectes a l'obligació de guardar secret, tant sobre assumptes que se sotmeten al respecteiu òrgan, com respecte les deliberacions hagudes en el seu si, considerant-se el trencament d'aquesta obligació justa causa per al seu cessament, previ acord del Patronat.

Secció 1a. Del Patronat

Article 20

El Patronat és l'òrgan de govern, representació, administració i decisió de la Fundació.

Actuarà en plenari i en comissió permanent.

El càrrec de president de la Fundació serà assumit pel rector de la Universitat de Barcelona.

El càrrec de secretari del Patronat correspondrà al secretari general de la Universitat de Barcelona.

El Patronat de la Fundació estarà constituït, a més a més, per:

- Una persona designada pel Departament de Sanitat de la Generalitat de Catalunya.
- Una persona designada pel Comissionat d'Universitats i Recerca de la Generalitat de Catalunya.
- Dos vicerectors designats pel rector.
- Dues persones designades pel Consell Social de la Universitat de Barcelona.
- El president de la Divisió IV, Ciències de la Salut, de la Universitat de Barcelona.
- Una persona designada pel rector, a proposta de la Divisió IV, Ciències de la Salut.
- Dues persones designades pels sindicats majoritaris de treballadors de la societat catalana.
- El gerent de la Universitat de Barcelona.

El vicepresident serà nomenat pel president d'entre els membres que formin part del Patronat.

El director general de la Fundació i el gerent de les clíniques assistiran a les reunions amb veu però sense vot.

Article 21

La durada del càrrec dels patrons ho serà mentre ocupin el càrrec del qual se'n deriva.

Les vacants dels patrons que es produeixin es cobriran de manera automàtica en el moment en què sigui cobert el càrrec del qual porta causa; mentre no es cobreixi aquest, el patró sortint continuarà en funcions.

Article 22

Els patrons cessaran per mort, incapacitat, renúncia o jubilació.

Subsecció 1a. Del plenari del Patronat

Article 23

El Plenari del Patronat estarà integrat per tots els membres d'aquest, i és el seu òrgan màxim de govern i administració.

Article 24

La competència del Plenari del Patronat s'estén a tots els actes i negocis jurídics concernents a la representació i govern de la Fundació, així com a la lliure disposició i administració de tots els béns que integren el seu patrimoni, vendes i productes i a l'exercici de tots els seus drets i accions, sens perjudici de les competències que aquests estatuts atribueixin als altres òrgans de la Fundació.

Amb caràcter purament enunciatiu i no limitatiu, correspon al Plenari del Patronat:

- a) Vigilar la fidel observança dels estatuts, i aprovar, si escau, les modificacions dels mateixos que es creguin convenientes.
- b) Aprovar els reglaments que es creguin necessaris per a l'òptima gestió de les activitats de la Fundació, així com procedir a la seva modificació quan sigui necessari.
- c) La interpretació dels estatuts i, si escau, dels reglaments, i la resolució de les incidències legals que afectin la Fundació directament.

d) Delegar en el director general les facultats que consideri procedents. Per a l'execució dels seus acords, podrà facultar algun vocal, el director general, els gerents o directors i d'altres empleats de l'entitat, amb caràcter mancomunat o solidari mitjançant simple certificació dels seus acords o atorgant poders notariais.

e) Adoptar totes les disposicions que estimi convenients per a la bona administració dels interessos confiats a la seva prudència i especial cura, resolent els imprevistos, de conformitat amb les finalitats i esperit de l'entitat.

f) Determinar les activitats, actuacions i operacions que hagi de practicar l'entitat en ordre a la consecució de l'objecte i finalitats de la mateixa mitjançant la reglamentació de la seva forma i condicions, així com la concreta designació de beneficiaris.

g) Exercir, per mitjà del president titular o en funcions, la representació de l'entitat en judici o extrajudicialment, per tot el que fa al gir o tràfic propi d'aquesta, sens perjudici de les delegacions previstes per aquests estatuts o expressament acordades pel Plenari del Patronat.

h) Determinar i modificar l'estructura interna i organització general de la Fundació.

i) Aprovar i modificar la plantilla d'empleats, crear i suprimir càrrecs. Fixar les facultats i atribucions i assenyalar les retribucions dels càrrecs i empleats de la Fundació, segons permeti la marxa i situació de l'entitat.

j) Acordar l'exercici de les accions administratives, judicials i extrajudicials que sigui competència de la Fundació, així com decidir l'oposició a les pretensions exercitades per qualsevol via contra la institució, exercitats tots els seus drets, accions i excepcions i seguint tots els seus tràmits, instàncies i recursos en tots els procediments, expedients i reclamacions i judicis que interessin activament o passivament a la Fundació, de conformitat amb allò disposat a la legislació vi-

gent; i dins els límits d'aquesta, determinar l'acolliment a competència diferent a l'establerta, i acordar la renúncia i transacció d'accions i drets, el desistiment de judicis, l'aquietament i la submissió dels assumptes objecte de litigi a l'arbitratge de dret o d'equitat.

k) Acordar la celebració de tot tipus d'actes d'administració, disposició i domini, així com la inversió dels fons fundacionals i, a aquest efecte, podrà determinar les directrius generals que necessàriament hauran de seguir els altres òrgans de l'Entitat.

l) Aprovar la memòria, balanç anual, pressupostos i liquidació d'aquests i altres documents que, si escau, exigeixi la vigent legislació.

m) Qualsevol altre no enunciat anteriorment que sigui com a conseqüència de les funcions de govern i administració de la Fundació que corresponen al Plenari del Patronat.

Subsecció 2a. De les comissions permanents

Article 25

Les comissions permanents seran l'òrgan màxim de govern i administració dels centres integrats o unitats econòmiques de producció. Se'n crearà una per a cadascun d'ells.

Cada Comissió Permanent estarà integrada per un president, quatre vocals i el secretari que ho serà del Patronat.

El president de cada Comissió Permanent serà el del Patronat i podrà, no obstant això, delegar les funcions en qualsevol membre del Patronat.

Els vocals seran escollits pel Plenari del Patronat.

El secretari del Patronat podrà, així mateix, delegar les seves funcions en un empleat adscrit al centre o unitat econòmica de què es tracti.

Article 26

La competència de la Comissió Permanent s'estendrà a l'àmbit del centre integrat o

unitat econòmica de producció i amb caràcter purament enunciatiu i no limitatiu correspon a la Comissió Permanent:

- a) Proposar al Plenari totes les modificacions dels estatuts que cregui convenients, per a una millor gestió de les activitats del centre o unitat econòmica de producció.
- b) Elaborar els reglaments que cregui necessaris per complir els objectius propis, així com la modificació d'aquests. En ambdós supòsits vetllarà per la seva immediata tramitació davant el Plenari per a la seva aprovació, si escau.
- c) La resolució de les incidències legals que els ocorrin.
- d) Delegar en el gerent o director les facultats que consideri procedents.
- e) Adoptar totes les disposicions que cregui oportunes per a la bona gestió i administració dels interessos confiats a la seva especial cura.
- f) Determinar les activitats, actuacions i operacions que el centre o unitat econòmica de producció hagi de practicar, respectant sempre i en tot cas les directrius marcades pel Plenari mitjançant la reglamentació de la seva forma i condicions.
- g) Exercir, per mitjà del seu president, la representació del centre o unitat econòmica de producció en judici o extrajudicialment, per tot el que fa al gir o tràfic propi d'aquest, i per delegació del Patronat.
- h) Proposar la modificació de l'estructura interna del centre integrat o unitat econòmica de producció, que serà aprovada, si escau, pel Plenari.
- i) Proposar al Plenari, per a la seva aprovació, la plantilla d'empleats o les seves modificacions del centre o unitat econòmica de producció, així com proposar retribucions i facultats i atribucions.
- j) Proposar l'exercici d'accions administratives, judicials i extrajudicials relacionades amb qüestions sorgides de l'activitat pròpia

del centre o unitat econòmica de producció, així com l'impuls d'aquestes mateixes en tots els seus tràmits.

- k) Acordar la celebració de tot tipus d'actes de gestió i administració adients per al bon govern del centre integrat o unitat econòmica de producció.
- l) Aprovar la memòria, balanç anual, avatprojecte de pressupost propi i liquidació de la rúbrica pròpia del pressupost de la Fundació, en l'àmbit del centre o unitat econòmica. Tots aquests documents seran lliurats al Plenari als efectes previstos a l'article 12 d'aquests estatuts.
- m) Qualsevol altre no enunciat anteriorment que sigui com a conseqüència de les funcions de govern i administració del centre integrat o unitat econòmica de producció.

Subsecció 3a. De les normes comunes al Plenari i a les comissions permanents

Article 27

El Plenari i les comissions permanents es reuniran en sessions ordinàries i extraordinàries.

S'hauran de celebrar, com a mínim, dues sessions ordinàries a l'any.

En sessions extraordinàries, quan així ho decideixi el president, o bé ho sol·licitin almenys un terç estrictic dels membres del Plenari o de les comissions permanents. En aquest últim cas s'haurà de presentar, juntament amb la sol·licitud, una proposta d'ordre del dia.

Article 28

Els acords, si no hi ha disposició legal o estatutària que digui el contrari, es prendran per majoria dels assistents. Cada assistent té un vot, si bé el del president serà de qualitat en cas d'empat.

Article 29

Per adoptar els acords s'hauran de trobar personalment un terç dels membres del Plenari, i la meitat més un dels membres de les

comissions permanents, llevat dels casos en què la Llei o aquests estatuts disposin el contrari.

En tot cas hauran de ser-hi presents el president i el secretari, titulars o per delegació.

Article 30

Les sessions, tant ordinàries com extraordinàries, es convocaran amb dos dies hàbils d'antelació com a mínim i per comunicació escrita a cada membre, en la qual es farà constar l'ordre del dia.

Nogensmenys, tant el Plenari com les comissions permanents s'entendran convocats i quedaran vàlidament constituïts, amb caràcter universal, per tractar qualsevol assumpte de la seva competència, sempre que estiguin presents tots els seus membres i els assistents acceptin per unanimitat la seva celebració.

En les sessions extraordinàries no podran tractar-se altres assumptes que aquell o aquells pels quals hagin estat expressament convocats.

A les sessions, tant ordinàries com extraordinàries, assistiran el director general, al Plenari, i els gerents o directors a les comissions permanents respectives, amb veu i sense vot, si bé la seva presència no serà computada a efectes d'integració dels quòrums d'assistència exigits per aquests estatuts.

Article 31

Les votacions seran normalment nominals, llevat el cas que els vocals presents o el president decideixin que hagi de tenir caràcter secret.

Article 32

Les deliberacions i acords del Plenari i de les comissions permanents es faran constar en els respectius llibres d'actes, degudament foliats i legalitzats, que signaran els presidents i els secretaris.

Els secretaris, amb el vistiplau dels respectius presidents, podran certificar els acords obrants en els llibres d'actes corresponents.

Secció 2a. Del president del Patronat i dels presidents dels centres integrats o unitats econòmiques de producció

Article 33

El president, i, si no hi és el vicepresident, del Patronat representarà la Fundació en judici o extrajudicialment, sens perjudici dels supòsits previstos en l'article 26.g d'aquests estatuts.

Article 34

Seràn atribucions del president del Patronat:

a) Convocar i presidir les sessions del Plenari del Patronat i de les comissions permanents, en aquest darrer cas només si no ha produït delegació.

b) Per raó de presidir les sessions, determinarà els assumptes que hagin de ser objecte de debat i el seu ordre, dirigirà les discussions i debats, així com visarà les actes.

c) Portar la signatura oficial de la Fundació, indistintament o conjunta amb el director general.

d) Donar el vistiplau a les certificacions que expedeixi el secretari o els secretaris dels acords dels òrgans que presideixi.

e) Disposar el que convingui en cas d'urgència, respecte de qualsevol assumpte que sigui aconsellable no diferir fins que el resolgui l'òrgan competent, donant compte d'allò resolt en la primera sessió que celebri dit òrgan.

f) Complir i fer complir els acords dels òrgans de govern col·legiats.

g) Fer pagaments i cobraments de tota mena, fins i tot de lliuraments de l'Estat, província o municipi, i d'altres organismes o particulars, sense cap mena de limitació, i delegar les facultats que cregui convenientes en el director general, gerents o directors o altres empleats de l'entitat.

h) La resta d'atribucions pròpies del càrrec.

En cas d'absència, malaltia o qualsevol altra

impossibilitat, que en cap cas haurà de justificar davant tercers, el president serà substituït pel vicepresident i, si no hi és, pel vocal del Patronat de més edat.

Article 35

Els presidents dels centres integrats o unitats econòmiques de producció seran òrgans facultatius i no essencials, que seran designats de la manera prevista a l'article 25 d'aquests estatuts.

Article 36

Seràn atribucions dels presidents dels centres integrats o unitats econòmiques de producció, cas d'existir, les mateixes que les atribuïdes al president del Patronat en el seu àmbit propi i sempre que els siguin d'aplicació per no haver-hi incompatibilitat manifestada.

Article 37

Les facultats dels presidents de centres integrats o unitats econòmiques de producció seràn indelegables.

Secció 3a. Del director general

Article 38

El director general serà designat pel Patronat entre persones amb capacitat, preparació tècnica i experiència suficient per desenvolupar les funcions pròpies del càrrec, serà en tot moment revocable per decisió d'aquell, adoptada per la majoria absoluta legal del Plenari del Patronat, com a mínim.

Article 39

Correspon al director general, per delegació de l'òrgan competent, l'exercici i compliment de les facultats i funcions següents:

a) La gestió i execució dels acords i directius adoptades pel Plenari del Patronat i del seu president, l'alta direcció dels serveis de la Fundació i, en general, totes aquelles funcions d'ordenació que siguin necessàries per a la consecució dels objectius de l'entitat.

b) Portar la signatura administrativa de

l'entitat en la correspondència i documentació de tota mena, així com per a la mobilització de fons i valors, obertura i liquidació de comptes corrents i de crèdit, constitució i cancel·lació de dipòsits en caixes d'estalvis, bancs, establiments de crèdit, inclòs el Banc d'Espanya i, en general, portar la signatura de la Fundació en les seves relacions amb les autoritats i organismes oficials, sempre que aquesta no sigui competència exclusiva del president de l'entitat.

c) Preparar, proposar i dirigir programes d'actuació que en cada exercici econòmic pugui realitzar la Fundació.

d) Presentar al Patronat tots els projectes sobre noves instal·lacions de serveis tècnics o administratius, així com l'ampliació o reforma dels existents.

e) Redactar i proposar al Patronat o òrgan competent la contractació d'obres o adquisició d'efectes i material.

f) Organitzar la comptabilitat general i l'auxiliar.

g) Proposar els nomenaments i remuneracions del personal afecte a la Fundació.

h) Representar la Fundació per delegació o autorització expressa del president en judici i fora d'ell, exercint totes les accions administratives, contencioses administratives, socials, civils i criminals que competeixin a l'entitat i representar-la quan sigui demandada, així com desistir-les, transigir-les o sotmetre-les a arbitratges de dret o equitat d'acord tot això amb les disposicions vigents.

i) Fer ús de les facultats que en ell deleguin els diversos òrgans de la Fundació.

j) Preparar i presentar en temps i forma la memòria, el balanç anual, i altres documents comptables exigits per les disposicions vigents.

k) Presentar els pressupostos i plans en els quals s'estableixin els objectius financers a aconseguir per la Fundació.

l) Decidir les qüestions que en els casos imprevistos puguin presentar-se i siguin de caràcter urgent, donant compte al més aviat possible al president de la Fundació o, si no és possible, a qui el substitueixi, i a l'òrgan col·legiat que correspongui en la seva sessió més propera.

m) Coordinar les tasques de tots els centres o unitats de producció.

n) Totes les altres pròpies del càrrec no expressament enunciades o que hagin estat objecte de delegació.

Secció 4a. Dels gerents o directors

Article 40

Els gerents o directors seran designats pel Patronat entre persones amb capacitat, preparació tècnica i experiència suficient per desenvolupar les funcions pròpies del càrrec, seran en tot moment revocables per decisió d'aquell, adoptada per la majoria relativa del Plenari del Patronat.

Article 41

Seran facultats dels gerents o directors dels centres integrats o unitats econòmiques de producció les mateixes atribuïdes al director general de la Fundació, en el seu àmbit propi i sempre que els siguin d'aplicació per no haver-hi incompatibilitat manifesta.

Títol sisè

Capítol I. De la modificació dels estatuts i la durada de la Fundació

Article 42

Per modificar aquests estatuts caldrà l'acord del Patronat, en sessió plenària, adoptat per la majoria de dos terços del total dels seus components i de conformitat amb els requisits preceptuats per les lleis.

Article 43

La present Fundació tindrà una durada indefinida i s'extingirà en els casos previstos per la Llei i, en especial, quan no sigui possible aplicar al compliment dels seus objectius l'activitat i mitjans de què disposa.

Article 44

El procediment d'extinció i liquidació s'ajustarà a allò preceptuat en la llei.

Article 45

Els béns i drets del patrimoni de la Fundació extingida s'aplicaran en la seva totalitat a la realització de finalitats anàlogues a la d'aquesta, i a tal efecte, els liquidadors procediran a adjudicar-los a aquella fundació privada que estimin més convenient, sempre que els seus objectius incloguin la realització dels esmentats fins i es comprometi expressament a donar a l'esmentat patrimoni la destinació prevista en aquest paràgraf, i tot això haurà d'ésser aprovat pel Protectorat.